

Rapport og planer (2013-2014)

Dronning Mauds Minne
Høgskole for barnehagelærerutdanning

15. mars 2014

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Oppsummering av strategier, viktige tiltak og behov	3
2	Resultatrapportering for 2013	7
2.1	Rapportering på mål.....	7
2.1.1	Rapportering sektormål 1.....	7
2.1.2	Rapportering sektormål 2.....	12
2.1.3	Rapportering sektormål 3.....	16
2.1.4	Rapportering sektormål 4.....	19
2.2	Annen rapportering.....	23
2.2.1	Aktivitetskrav.....	23
2.2.2	Barnehagelærerutdanning	23
2.2.3	SAK.....	23
2.2.4	Universell tilrettelegging	23
2.2.5	Studentkapasitet	24
2.2.6	Midler tildelt over kap. 281	25
2.2.7	Likestilling	27
2.2.8	Rapport for SAK	28
3	Planer for 2014.....	30
3.1	Plan for virksomheten	30
3.1.1	Egne virksomhetsmål	31
3.1.2	Planer og strategier for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).....	37
3.2	Plan for disponering av statstilskuddet	39
4	Vedlegg.....	40

1 Innledning

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) er en selvstendig stiftelse med tilknytning til Den norske kirke. Høgskolen ble stiftet i 1947. DMMH er landets nest største barnehagelærerutdanning og den eneste institusjonen som utdanner barnehagelærere i Sør-Trøndelag. Størrelsen og konsentrasjonen om utdanning av barnehagelærere på grunn- og videreutdanningsnivå, og det faktum at all FoU-virksomhet er knyttet til barnehagevirksomhet og tidlig barndom, gir DMMH en nasjonalt ledende posisjon på barnehageområdet.

DMMH er en høgskole som vektlegger samarbeid, så vel innad som regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Høgskolen har vært aktivt med i det regionale nettverkssamarbeidet, og spiller en aktiv samfunnsrolle ved å være representert i en rekke nasjonale råd og utvalg, inngå i nasjonalt samarbeid om forskning og undervisning, samt ved aktivt å delta i og arrangere konferanser og samlinger. DMMH er gjennom nettverksdeltakelse, internasjonal utveksling og institusjonsavtaler aktiv i internasjonalt forsknings- og undervisningssamarbeid innenfor Early Childhood Education and Care.

DMMH har et ambisiøst mål om å være med å sette dagsorden innen utviklingen av barnehagesektoren og forme morgendagens barnehage, og ønsker å ta et enda større nasjonalt ansvar for å nå målsettingene om full dekning av kompetente barnehagelærere i barnehager over hele landet, sosial utjevning og barnehageplass for alle.

1.1 Oppsummering av strategier, viktige tiltak og behov

På et overordnet strategisk nivå vil DMMH de nærmeste årene fremdeles arbeide etter tre linjer:

1. Konsolidere og kvalitetssikre virksomheten, særlig
 - Sørge for ferdigstillelse av et svært tiltrengt nybygg og løse de økonomiske utfordringene det gir
 - Sørge for å få implementert en kvalitativ god ny barnehagelærerutdanning, utvikle en god UH-pedagogikk for sektoren og barnehagerelevansen i studiene
 - Styrke de studieadministrative støttefunksjonene
 - Videreutvikle kvalitetssikringssystemet etter NOKUTs nye utviklingslinje
2. Arbeide for å oppnå våre mange ambisiøse strategiske mål, særlig
 - Sørge for å få etablert egne mastergrader i barnehageledelse og kunsthøgskolen
 - Øke FoU-virksomheten
 - Sørge for flere første- og toppkompetente
 - Sørge for å gi en krevende, FoU-basert utdanning med tro på studentenes selvstendighet og læringsevne

3. Ta tak i noen utfordringer knyttet til samfunnsrollen, særlig

- Høyne barnehagelærernes, barnehagens og barnehagearbeidets kompetansenivå og status
- Bidra til å klarere få definert barnehagens selvstendige og egenartede plattform som utdanningsinstitusjon
- Videreutvikle vårt engasjement og våre samarbeidsrelasjoner regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Nybygg, studieplasser og økonomi

DMMH ser det som nødvendig å øke antall studieplasser. Dette krever en utvidelse av høgskolens arealer, og fra januar 2015 vil vi kunne ta i bruk et stort nytt undervisningsbygg. Nybygg er det strategiske tiltaket som har hatt og har høyest prioritet i perioden fra 2010 frem mot 2015, og DMMH har søkt om totalt 50 mill. kroner i støtte fra Kunnskapsdepartementet til delfinansiering av dette. Det igangsatte nybyggprosjektet øker den samlede bygningsmassen til DMMH med ca 50 %, og vil dekke et påtrengende behov for flere undervisningsrom, grupperom og kontorer. Gode og tidsriktige lokaler og utstyr vil bidra til bedre velferd og arbeidsmiljø for studenter og ansatte, styrke vilkårene for læring og derigjennom bidra til en bedre barnehagelærerutdanning. Nybygget vil i tillegg også være en forutsetning for å kunne øke opptakskapasiteten. DMMH har i det vedlagte skjemaet for vekstkapasitet (vedlegg 1) gitt uttrykk for at vi ikke har mulighet for økt opptak i 2014. For studieåret 2015/16 har vi imidlertid søkt om 35 nye plasser til bachelor barnehagelærerutdanning og 50 nye studieplasser på masternivå.

Siden DMMH er konsentrert om å dekke landets behov for å utdanne flere barnehagelærere, rammer den uteblitte hevingen av finansieringskategorien av barnehagelærerutdanningen fra E til D institusjonen hardt. Særlig i en situasjon der høgskolen har vært nødt til å bygge nytt for å fylle de ambisjonene både myndighetene og vi har for å øke kompetansen i barnehagene. Med meget stram økonomistyring håndteres dette, men det går selvsagt ut over større innovative prosjekter vi kunne ha ønske om å gjennomføre. DMMH er en ideell, selvstendig stiftelse uten annen støtte enn den statlige, og alt «overskudd» går inn i høgskoledriften. Høgskolen har så langt ikke fått statlig eller annen støtte til det nybygget som nå reiser seg på campus.

Ny rammeplan for barnehagelærerutdanning

I 2013 har det omfattende arbeidet knyttet til implementering av ny rammeplan for barnehagelærerutdanning (BLU) fortsatt med uforminsket styrke. Første studieår vurderes og forbedres for mottak av nye BLU-studenter høsten 2014, og detaljerte planer for andre og tredje studieår legges. Et særlig arbeid legges ned i utarbeidelse av nye og større fordypningsenheter og for å få til et velfungerende tilbud om internasjonalt semester. I den forbindelse vil vi nevne at vi både har besøk av den nasjonale følgegruppen for innføring av BLU og samarbeid med NOKUT om innføring av nytt kvalitetssikringssystem for høgskolen. Høgskolen samarbeider også nært med barnehagelærerutdanningen ved HiNT, blant annet finansiert gjennom særlige midler til SAK i BLU.

FoU og kompetanseheving

Et annet høyt prioritert mål, som også er en del av vårt arbeid med å styrke fagmiljøene, er å heve høgskolens formelle kompetansenivå og FoU-produksjon. Et viktig grep i dette arbeidet er ph.d.-stipend og andre FoU-stipend. DMMH har kun én stilling finansiert fra strategiske forskningsmidler fra KD, og har forventninger om at dette følges opp av flere. Sett i forhold til ressursene vi har til disposisjon, mener vi å ha imponerende FoU-resultater og kan skilte med en vekst i antall publikasjonspoeng gjennom flere år. Antallet første- og toppkompetente vil i løpet av 2014 nærme seg 50 % blant de vitenskapelig tilsatte, derav 7 professorer/dosenter. Våren 2014 disputerer 4 av våre tilsatte og flere er i ferd med å bli vurdert som førstelektorer. I 2012 fikk DMMH tildelt midler fra Norges Forskningsråd for gjennomføring av det 4-årige forskningsprosjektet innen barnehageledelse kalt "Management for learning: Challenges in ECECs in Norway". DMMH ligger inne med flere søknader til Forskningsrådsprogrammene SHP og FINNUT, blant annet en fortsettelse av barnehageledelsesprosjektet.

Barnehageledelse

Barnehageledelse har utviklet seg til å bli et faglig særlig viktig satsningsområde for DMMH. Foruten det store forskningsprosjektet pågår flere FoU-prosjekter innen ledelse og tilstøtende områder som sikrer FoU-basert undervisning både i grunn- og videreutdanning. Etter ny anbudsrunde fortsetter og utvides Den nasjonale lederutdanningen for styrere i barnehagen (Styrerutdanningen i Midt-Norge) ved DMMH fra 40 til 80 studenter. Etter oppfordring fra Utdanningsdirektoratet, søkte DMMH og fikk også tildelt studieplasser til en undervisningsenhet for de som arbeider innen barnehageadministrasjon i kommunene. I januar 2014 sendte DMMH søknad til NOKUT om akkreditering av to egne mastergrader innen barnehageledelse, en disiplinbasert og en erfaringsbasert¹. Vi håper å få iverksatt disse fra høsten 2015.

Masternivå

DMMH ser det som viktig for barnehagelærerprofesjonens status og barnehagens store betydning som første del av utdanningsløpet å bidra til at flere av barnehagelærerne utdanner seg videre til mastergradsnivå. Videreutdanningstilbudet har derfor i de senere år hatt en betydelig dreining mot mastergradsnivå med emner som lar seg innpasse i en mastergrad. I tillegg til de mastergrader vi samarbeider med NTNU om, søker vi som nevnt om egne mastere i barnehageledelse og arbeider også med en søknad om egen master i kunst- og kulturfag.

Å utdanne barnehagetilsatte

DMMH svarer på departementets ønske om sterkere å fokusere på å utdanne de som allerede arbeider i barnehagen. Dette skjer gjennom en rekke samlingsbaserte utdanningstilbud som kan tas på deltid. Det gjelder både bachelor barnehagelærerutdanning og utdanningstilbud på bachelor- og

¹ I det Rapport og Planer 2013-14 var i ferd med å sendes inn, mottok DMMH avvisning av søknader om akkreditering av våre to mastergrader i barnehageledelse fra NOKUT. Vi vil sende fornyet søknad innen den neste fristen for søknad av nye studietilbud i andre syklus som er 1. september 2014. Dersom søknaden går igjennom vil det fremdeles være mulig med oppstart høsten 2015.

masternivå. Vi vurderer også å søke om å kunne gi arbeidsplassbasert bachelor barnehagelærerutdanning når dette lyses ut.

Samarbeid med praksisfeltet og UH-pedagogikk

Særlig gjennom vår samarbeidsavtale med Trondheim kommune er vi sammen svært opptatt av å knytte forbindelsene med praksisfeltet til studentenes beste. Et nytt tiltak i så måte er at vi tilbyr de av våre vitenskapelig tilsatte med minst praksiserfaring praksisstipend for å øke barnehagerelevansen i undervisningen ytterligere. I samarbeid med HiNT setter vi også av betydelige SAK-midler for å utvikle et barnehagelærerutdanningstilpasset kompetanseutviklingsopplegg innen universitets- og høgskolepedagogikk.

2 Resultatrapportering for 2013

2.1 Rapportering på mål

2.1.1 Rapportering sektormål 1

Sektormål 1: Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov

Gjennomføring på normert tid

	2010	2011	2012	2013
<i>For DMMH totalt</i>				
Søknadstall (menn)	2.267 (375)	2.438 (368)	2.529 (485)	1.905 (365)
Opptakstall	564	600	594	625
Opptatte nye studenter (menn)	408 (79)	445 (55)	436 (66)	517 (79)
Registrerte studenter, høst (menn)	1.052 (153)	1.140 (153)	1.155 (165)	1.160 (166)
Andel studenter som gjennomførte på normert tid	ikke data	53,1	48,3	60,1
Strykprosent (menn)	3,2 (6,8)	3,3 (4,5)	5,3 (9,3)	4,9 (9,5)
Studiepoengproduksjon (helårsekvivalenter)	876,0	853,0	818,2 *	895,1 *
Nye studiepoeng pr student per år	50,0	44,9	42,5	46,3
Nye studiepoeng pr heltidsekvivalent per år	55,1	50,9	48,1	52,5
Antall studenter pr UFF-årsverk **	15,0	14,4	13,2	13,2
<i>Spesielt for bachelor barnehagelærerutdanning</i>				
Søknadstall (menn)	1.892 (355)	1.786 (327)	1.935 (439)	1.718 (357)
Opptakstall	341	303	356	358
Antall førstevalgssøkere pr studieplass	1,30	1,36	1,32	0,94
Antall kvalifiserte førstevalgssøkere pr studieplass	1,09	1,14	1,06	0,81
Karaktersnitt førstevalgssøkere (kun karakterpoeng)	36,8	36,7	36,5	36,0
Karaktersnitt møtt (kun karakterpoeng)	37,3	37,2	36,5	35,8
* Studiepoengproduksjon: 2012 inneholder også 19,5 SPE-enheter for Styrerutdanningen i Midt-Norge, mens 2013 inneholder 0,5 SPE-enheter. KD har gitt disse SPE-enhetene finansieringskategori "IS" og disse holdes utenfor resultatdelen når statstilskudd beregnes.				
** UFF-årsverk tilsvarer årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger				

Totalt antall søkere til studietilbudene ved DMMH har i perioden 2010-12 vært svakt økende, men siste år opplevde vi en nedgang på 25 % sammenlignet med 2012. Det var også en nedgang i søker tallene for bachelor barnehagelærerutdanning, men denne var til sammenligning på 11 %. For barnehagelærerutdanningen har antall førstevalgssøkere pr studieplass i årene 2010-2012 vært stabilt (ca 1,3), men forholdstallet ble i 2013 tydelig lavere (0,94). Den samme tendensen gjelder for antall kvalifiserte førstevalgssøkere pr studieplass (ca 0,81 mot ca 1,1 tidligere år).

I 2013 ble ny rammeplan for Barnehagelærerutdanning (BLU) implementert ved alle UH-institusjonene. I denne forbindelsen gikk en bort fra profesjonsbegrepet «førskolelærer» til

«barnehagelærer». I søkeprosessen var søkeordet «barnehagelærer» ved DMMH falt ut, noe som vi mener kan være en av flere grunner til nedgangen i søker tallene.

Opptakstillene viser dog ikke samme tendens, her er det en svak økning både samlet sett og for barnehagelærerutdanningen, og antall registrerte studenter ved DMMH høsten 2013 var totalt 1.160 (herav 166 menn, tilsvarende 14 %). Det vil si at økningen i antall registrerte studenter fortsetter, som følge av flere direktefinansierte utdanninger og tildelte studieplasser de siste årene.

Andelen menn som søker og som starter ved DMMH, har vært stabil de 2 siste årene. Av totalt antall søkere i 2013 utgjorde andelen menn 19 % (19 % i 2012). Etter opptak høsten 2013 utgjør menn 15 % (15 % i 2012). Vi er fornøyd med at kjønnsfordelingen har vært stabil siden økningen fra 2011, da andelen mannlige søkere var 15 % og etter opptak 12 %. Ved 1.trinn BLU ved DMMH er det høsten 2013 i gjennomsnitt 19,5 % menn, men kjønnsfordelingen er noe ujevn mellom våre ulike profiler.

Karaktersnittet for studenter møtt på barnehagelærerutdanningen er 0,2 karakterpoeng lavere enn snitt for førstevalgsøkere i 2013 (ingen differanse i 2012). Karaktersnittet for studenter møtt har fortsatt en synkende tendens, og er redusert med 0,7 karakterpoeng både i 2012 og 2013 (målt mot året før). Dette er en utfordring som må jobbes med politisk og faglig, både på nasjonalt og lokalt plan. Vi må i fellesskap avlive noen myter og satse på å heve statusen for barnehageprofesjonen.

Det er svært gledelig at vi har en sterk økning av andel studenter som gjennomfører på normert tid. I 2013 gjennomfører 60,1 % av studentene ved DMMH sine studier innenfor normert tid (mot ca 54 % ved private høyskoler og ca 41,5 % i statlig sektor).

Gjennomsnittlig strykprosent ved DMMH er redusert fra 5,3 til 4,9 % i 2013. Her kan det være verdt å merke seg at strykprosenten blant menn dessverre ligger forholdsvis høyt (9,5 %). Dette kan ha en årsak i et forventningsgap mellom hva mannlige studenter tror studiet krever sammenlignet med hvilke realiteter som møter dem i studiet og i praksis.

DMMH har hatt en økning i studiepoengproduksjonen fra 2012 til 2013 på nesten 10 %, noe som også gir utslag i en økning i studiepoengproduksjon pr student (som øker fra 42,5 til 46,3 stp).

DMMH har i 2013 13,2 studenter pr UFF-årsverk. Dette er under gjennomsnittet for både private høyskoler (19,6) og statlige høyskoler (17,7). De vitenskapelig tilsatte bruker mye av sin tid på å følge studentene. Vi startet en mindre innstramming av ressursbruken høsten 2013, noe som fortsetter framover, parallelt med den trinnvise innføringen av BLU. Vi ønsker en innfasing av nye undervisningsmetoder og alternative kommunikasjonsformer mellom student og undervisningspersonale. Vi ønsker også at personalet effektiviserer tiden som brukes til undervisning uten at det går på bekostning av kvaliteten. Dette er også et grep for å styrke studentenes selvstendige læringsarbeid.

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene

Gjennom hele 2013 har vi arbeidet målrettet med utvikling og implementering av ny barnehagelærerutdanning (BLU), og høsten 2013 startet første kull i BLU (totalt 10 klasser, hvorav 2 deltidsklasser). Arbeidet med BLU er organisert som et prosjekt med egen prosjektleder (i 30 %

stilling), styringsgruppe, programråd og kunnskapsområdegupper. Prosjektleder rapporterer til prorektor for utdanning, og arbeidet har gjennom dette vært godt forankret i ledelsen ved DMMH.

Ved implementeringen av 1.trinnet har vi blant annet gjort følgende grep: timeplanfestede teammøter, alle kunnskapsområdene går over hele året, praksis er lagt sammenhengende i større bolker, alle studenter har 1 innedag pr uke i praksisperioden, pedagogikk inngår i alle kunnskapsområdene, praksisveilederne har en nøkkelfunksjon for å kvalitetssikre opplæringen i praksis, både arbeidskrav og vurderingsformer skal i størst mulig grad være tverrfaglige, vitenskapelig personale er tildelt ekstra ressurser for planlegging og å ivareta tverrfagligheten, mv.

Vi samles om ett fokus: utdanning av best mulig kvalifiserte kandidater til barnehageprofesjonen. Dette gjelder både bachelorutdanningen, samarbeidsmasterne (med NTNU) og etter- og videreutdanningstilbudene. I dette arbeidet har vi innarbeidet en struktur der vi forsøker å ivareta muligheten for relasjonell oppfølging av studenten, kontinuerlige drøftinger og tilpassinger av studiet og prosessuelle læringsmetoder. Vi har derfor opprettholdt klassestrukturen, klassestyrerfunksjonen, emneansvarlige med revisjonsansvar, praksisveilederfunksjonen mm. I tillegg har vi i BLU innført programledere og kunnskapsområdeansvarlige

Læringsmiljøet ved DMMH preges også av at administrasjon, ledelse og vitenskapelig ansatte jobber mot felles mål. Godt klassemiljø og nærhet mellom studenter og lærere er viktig for oss. DMMH legger stor vekt på den prosessuelle og dialogbaserte siden av læringsaktiviteten. På samme tid som vi ser at gode relasjoner mellom student og lærer er viktig for et godt læringsmiljø, handler det også om tydelige grenser og rammer for tilgjengelighet og kommunikasjon. Vi arbeider for å selvstendiggjøre studenten da vi ønsker å utdanne autonome og trygge barnehagelærere som kan organisere eget og andres arbeid.

For å tilrettelegge for en best mulig læring, er vi avhengig av fleksibilitet og god tilgang på undervisningsrom. Slik er det dessverre ikke på DMMH. Vi er fortsatt veldig trangbodd med lite luft i romkabalens vår. Vi ser fram til å få på plass gode arbeids- og læringsforhold når nytt skolebygg står ferdig mot slutten av 2014. Nybygget vil være et svært krevende økonomisk løft for DMMH, og vi er svært oppmerksom på balansering av den økonomiske belastningen et nybygg medfører, og ressursbruk knyttet til undervisning og studiekvalitet. Vi har derfor et tydelig fokus på evaluering og utvikling av studiekvalitet/oppnådd læringsutbytte.

DMMH har inngått et samarbeid med NOKUT for å utvikle nytt kvalitetssystem for læringskvalitet. Dette bygger på helt andre prinsipper enn vårt gamle. Det nye systemet skreddersys opp mot måling av læringsutbytter og et kontinuerlig forbedringsarbeid knyttet til det. Også dette utviklingsarbeidet er organisert som et prosjekt med egen prosjektleder (ca 25 % stilling), styringsgruppe og med god forankring i ledergruppen. Arbeidet startet høsten 2013, og første pilotundersøkelser blir kjørt våren 2014.

I løpet av 2013 har styrets vedtak fra 2012 om oppbemanning av studieadministrasjonen blitt effektivisert. Det er tilsatt ny leder for studieadministrasjonen, i tillegg til faste stillinger ved eksamenskontoret og praksiskontoret, samt en førstekonsulent innen studieadministrative IKT-systemer.

2013 har vært DMMH sitt første ordinære implementeringsår med Felles studentdatasystem (FS) og Studweb. Disse verktøyene vil legge et godt grunnlag for profesjonalisering og effektivisering av vårt studieadministrative arbeid. Dette fører også til kravet om mer selvstendiggjøring og ansvarliggjøring av studentene. De må selv lære seg gode rutiner for å innhente informasjon og skaffe seg god oversikt over egen studiehverdag. Høsten 2013 tok vi også i bruk digitale informasjonstavler for å sikre og lette informasjonsflyten, både mot studenter og blant ansatte.

Implementeringen av BLU har medført en del merarbeid også på det studieadministrative område, bl.a innlegging av helt nye fagplaner, ny emnekode, arbeid med tilpasningssaker, overgangsordninger, utvikling av nye rutiner og retningslinjer mv.

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved DMMH rapporterer til høgskolens styre. I 2013 har LMU hatt tre møter med tema som: studentinvolvering i BLU, gjennomgang av nasjonal læringsmiljøundersøkelse, komiteer for ferdigstilling av nybygg, praksisfrfall mm. LMU kan selv identifisere saker de ønsker å sette på agendaen. Sammensetningen er for øvrig slik at de ansatte dekker opp ulike aktivitetsområder i DMMH og legger fram aktuelle saker og problemstillinger til drøfting. LMU består av 4 studenter og 4 ansatte.

2.1.1.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 1

I 2013 har DMMH prioritert 2 målområder med tilhørende handlingsplaner for å kunne tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet:

All utdanning ved DMMH skal ha tydelige læringsmål, og det skal være sammenheng mellom læringsutbytte, læringsaktiviteter og eksamen

Som nevnt tidligere har vi gjennom hele 2013 arbeidet målrettet med utvikling og implementering av ny barnehagelærerutdanning (BLU). Utviklingen av BLU har vært krevende og omfattende, med ca 55 personer aktivt involvert. Også etter studiestart for 1 BLU har det parallelt med oppstarten vært arbeidet med kvalitetssikring og videreutvikling av innholdet i fagplanene. Prinsipielle saker og fagplaner blir behandlet i Utdanningsutvalget (operativt organ) hvor også studentene er representert.

DMMH befinner seg i 2013 midt mellom avslutningsmodus for vårt gamle kvalitetssystem og på vei inn i utviklingen av et nytt system. Vi har gjennomført skriftlige evalueringer på klassenivå og dialogbasert evaluering mellom faglærere og studenter. Resultatene av evalueringene har vært behandlet i Utdanningsutvalget, og konkrete forbedringstiltak ble gjort i dialog mellom studenter og faglærere/klassestyre, og i klassetammøter.

Utviklingen av nytt kvalitetssikringssystem (KSS) startet som nevnt over, høsten 2013, og DMMH har inngått et samarbeid med NOKUT der vi vil oppnå en gjensidig nytte i utvikling av nytt kvalitetssystem for læringskvalitet. NOKUT skal utvikle en ny tilsynsmodell og vil kunne nyttiggjøre seg dialog og

drøftinger med oss i vårt arbeid med å utvikle nytt KSS. Vårt nye KSS skal tilrettelegges slik at vi kan drive et kontinuerlig forbedringsarbeid, for at studentene kan oppnå læringsutbyttet for de ulike studieprogrammene. Utdanningsutvalget er definert som Kvalitetssikringsutvalg (KSU), og prinsipielle problemstillinger og høringsutkast blir tatt opp til drøfting der. Utviklingen av vårt nye KSS følger en klar framdriftsplan med mål om implementering fra og med studieåret 2014-15.

DMMH skal i løpet av perioden tilby egen mastergrad som bygger på barnehagelærerutdanning

DMMH tilbyr i dag masteremner som inngår i mastergrad hvor NTNU er ansvarlig institusjon (master i førskolepedagogikk, master i spesialpedagogikk og master i estetiske fags didaktikk). Det er av vesentlig betydning for barnehagen og barnehagelærerprofesjonen at det utdannes flere barnehagelærere med mastergrad, og DMMH ønsker å ta et ansvar for å tilby skreddersydde mastere innen barnehageprofesjonen.

I vårt arbeid med utvikling av nye mastere, har vi tatt utgangspunkt i noen av våre fagmiljøer der vi ligger i front nasjonalt og internasjonalt. Vi har i løpet av 2013 ferdigutviklet to studieprogram for master i barnehageledelse (erfaringsbasert master på 90 stp og disiplinbasert master 120 stp), og søknad om akkreditering ble sendt til NOKUT pr 1.februar 2014.

Høsten 2013 startet vi også utvikling av kunstfaglig master, med arbeidstittel «Kunstfag i tidlig barndom (0-8 år). Masterstudium.» Det er nedsatt en tverrfaglig gruppe, med egen prosjektleder. Utviklingsarbeidet er godt forankret i ledergruppa. Akkrediteringssøknad planlegges sendt i løpet av august 2014.

2.1.2 Rapportering sektormål 2

Sektormål 2: Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Resultatoppnåelse på forskning i forhold til institusjonens egenart

DMMH legger stor vekt på at forsknings- og utviklingsarbeidet og den kunstneriske virksomheten skal ha høy profesjonsrelevans og at resultatene skal komme profesjonen til gode via utdanningen og gjennom forskningssamarbeid og formidlingen til fagfeller og samfunnet.

Resultater av høy internasjonal kvalitet fordrer robuste fagmiljøer med god kompetanse på FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid. I tillegg fordrer det også tilstrekkelig tid og ressurser til å drive FoU, samt samarbeid med gode fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Alle tilsatte i undervisningsstillinger har en ressurs til FoU/faglig utvikling lagt i stillingen, og begge stillingsgrupper på førstenivå (førstelektorer og førsteamanuenser) har lik ressurs til FoU. Høyskoler har imidlertid mindre ressurser til FoU i basisbevilgningen fra KD enn hva universitetene har, og har derfor større utfordringer knyttet til å få tilstrekkelig tid til forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. DMMH satser derfor strategisk på å øke ressursene til FoU gjennom økt eksternfinansiering, som er beskrevet i kapittel 2.1.2.1. I tillegg til dette har høyskolen også i 2013 videreført en rekke interne virkemidler for å heve forskningskompetansen, kvaliteten og omfanget av FoU og den kunstneriske virksomheten. Det er satt av ressurser til FoU-stipend for høyskolelektorer, driftsmidler for FoU og nettverksbygging, kollegaveiledning, skrivekurs og skrivegrupper, kvalitetssikring av FoU-prosjekter, språkvask av engelske artikler, samt at det settes av egne ressurser for utvikling av gode prosjektsøknader til Forskningsrådet og andre viktige kilder. I tillegg inngår fagdager, kurs og deltakelse i konferanser og nettverk i vår kompetanseutviklingsstrategi. Vår tilrettelegging for at høyskolelektorer tilsatt ved DMMH skal få muligheter for å kvalifisere seg til opprykk til førstelektorkompetanse er videreført også i 2013. Sju av våre høyskolelektorer deltar på et treårig førstelektorprogram startet i 2012 i regi av Midt-norsk lærerutdanning (MNL, det regionale lærerutdanningssamarbeidet).

I tabellen under presenteres kvantitative data som indikerer utviklingen på noen områder de siste fire årene. Det vises for øvrig til rapporteringen knyttet til DMMHs prioriterte målområder for utfyllende informasjon om tiltak for å øke eksternfinansiering av FoU og den kunstneriske virksomheten og samarbeid nasjonalt og internasjonalt.

	2010	2011	2012	2013
Antall publikasjonspoeng	38,1	35,0	35,5	65,1
Antall publikasjonspoeng pr UFF-stilling ¹⁾	0,54	0,44	0,41	0,74
Andel topp- og førstekompetente	30 %	35 %	38,4 %	38,7 %
Antall publiseringer totalt (inkl. ikke poenggivende)	226	183	247	216
1) Gjennomsnittlig FoU per UFF stilling er ca 28 %				

I gjennomsnitt har den enkelte tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling ca. 28 % FoU-ressurs (inklusive eksternfinansierte prosjekter).

På grunn av høgskolens størrelse vil enkeltproduksjoner gi vesentlig utslag og relativt store variasjoner fra år til år når det gjelder uttelling i publikasjonspoeng, men vi begynner nå å se en effekt av at andelen topp- og førstekompetente har økt de siste tre årene med en markert oppgang i antall publikasjonspoeng fra 2012 til 2013. I tillegg til vitenskapelig publisering som gir poeng har høgskolen en forholdsvis omfattende publisering i andre kanaler, både i tidsskrifter med fagfellevurdering, produksjon av lærebøker og i populærvitenskapelige kanaler.

Samspill mellom forskning og utdanning

For å kunne møte utfordringene og se utviklingsmulighetene i barnehagen er det en forutsetning at våre nyutdannede barnehagelærere har kunnskaper som er oppdatert i forhold til barnehagehverdagen i dag og endringer i samfunnet som vil påvirke barnehagelivet i morgen. For å bygge videre på utdanningens kunnskapsplattform forutsettes det at studentene får kunnskap om resultatene fra nyere forsknings- og utviklingsarbeid, enten dette stammer fra arbeid ved egen institusjon eller andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Tilgjengeliggjøring av resultater til studenter gjennom gode lærebøker, artikler, foredrag og andre kilder er vesentlig gjennom hele studiet. Ett av høgskolens grep for å sikre dette er at alle som har forskning som en del av sin stilling også skal undervise. Videre anser vi det som viktig at våre toppkompetente og personer med høy FoU-andel i stillingen bidrar med sin ekspertise i bachelorutdanningen.

Et annet viktig moment er at studentene selv dyktiggjøres til å kunne drive utviklingsarbeid. DMMH har derfor i mange år hatt bacheloroppgave som en del av utdanningen, hvilket videreføres i den nye barnehagelærerutdanningen. Forskrift for ny barnehagelærerutdanning legger økt vekt på at utdanningen skal være FoU-basert. DMMH utviklet på bakgrunn av den nye forskriften nye fagplaner for sin bachelorutdanning (barnehagelærerutdanning) som ble innført høsten 2013. I utarbeidingen av fagplanene for første år av bachelorutdanningen var det et sentralt tema i enda større grad enn tidligere å få til et godt samspill mellom forskning og undervisning i utdanningen. Dette arbeidet er videreført inn i utviklingen av fagplaner for andre- og tredje år av barnehagelærerutdanningen, et arbeid som har pågått i 2013 og videreføres våren 2014.

2.1.2.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 2

For 2013 vedtok styret ved DMMH å prioritere følgende målområde i høgskolens strategi for å styrke FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid:

DMMH skal arbeide for å frigjøre tid og ressurser til FoU gjennom økt eksternfinansiering og ved kvalitetsutvikling av DMMHs totale virksomhet.

For at DMMH skal nå målet om profesjonsrelevant FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet nasjonalt og internasjonalt er en av de største utfordringene at vitenskapelig ansatte får tilstrekkelig sammenhengende tid til egen FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid. Utfordringen er spesielt stor for høgskolene som har mindre basisbevilgning til FoU enn universitetene, og det vil derfor for DMMH være avgjørende å jobbe for å oppnå en betydelig andel eksternfinansiering.

DMMH har over mange år hatt eksternfinansierte FoU-prosjekter, men mye av dette har vært mindre og kortvarige bidrags- og oppdragsprosjekter, og samlet sett er omfanget ikke tilstrekkelig. Bidrags- og oppdragsvirksomheten ved høgsolen finansieres i all hovedsak av det offentlige. De strategiske tiltakene har siden 2011 primært vært rettet mot å utvikle større og mer langsiktige prosjektsøknader til Forskningsrådet i samarbeid med gode nasjonale og internasjonale fagmiljøer. Dette har så langt resultert i ett tilslag ("Management for learning: Challenges in ECECs in Norway", i programmet praksisrettet utdanningsforskning, PRAKUT, tildelt i 2012). Vi har ikke sendt søknader til slike større programmer i 2013, men det har senhøsten 2013 blitt gitt stimuleringsmidler og tid til å utvikle i alt 4 søknader som ble sendt Forskningsrådet pr 12. februar 2014 (to til programmet Strategiske Høgskoleprosjekter (SHP) og to til program for forskning og innovasjon i utdanningssektoren (FINNUT)).

	2010	2011	2012	2012
NFR prosjekt, tildeling pr UFF-stilling (i 1000 kr) ¹⁾	6,35	1,89	6,45	25,1
1) UFF-stilling; ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger				

Siden 2009 og frem til utgangen av 2013 har høgsolen mottatt midler gjennom EU/InterReg til gjennomføring av en felles svensk-norsk bachelor førskolelærerutdanning med vekt på barnekultur og kulturarv. I tilknytning til denne utdanningen har det også inngått midler til en omfattende følgeevaluering og også til gjennomføring av ulike FoU-prosjekter. Omfanget av FoU-prosjektene har vært tilsvarende 66 arbeidsuker. Prosjektet ble avsluttet med et stort avslutningsseminar i Östersund i november 2013 hvor det inngikk en rekke forskningspresentasjoner og evalueringer, og sluttrapporten for prosjektet ble levert i januar 2014. Prosjektet har vært et samarbeid med Mittuniversitetet i Sverige, Høgsolen i Nord-Trøndelag, Trøndelag folkemuseum og Jamtli museum i Östersund, hvor DMMH har vært prosjekteier på norsk side og Mittuniversitetet på svensk side. DMMH er nå i drøftinger med de andre partnerne for å vurdere om dette skal videreføres i form av utviklingen av et studieemne i kulturarvspedagogikk (30 stp) på masternivå.

Et tiltak for å styrke kvaliteten i egen FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid er å knytte til oss gode og erfarne samarbeidspartnere nasjonal og internasjonalt. For å kunne styrke DMMHs samfunnsrolle, bygge robuste fagmiljøer og heve flere av våre forskningsmiljøer på et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, er vi avhengige av godt samarbeid med andre. Samarbeid regionalt, nasjonalt og internasjonalt er igjen en forutsetning for å øke vår bidrags- og oppdragsforskning.

DMMH ønsker i hovedsak å styrke og formalisere allerede eksisterende samarbeid som har vist seg fruktbare, samt at vi i større grad har fokus på å samarbeide med miljøer som kan bidra til å løfte vår egen FoU. Vi har også god erfaring med at ansatte som får støtte til å delta på faglige konferanser, både nasjonalt og internasjonalt, knytter kontakter med andre forskere, forskningsmiljøer og forskningsnettverk som kan være gode potensielle samarbeidspartnere. I forbindelse med vår satsing på å utvikle større eksternfinansierte samarbeidsprosjekter er det lagt vekt på å formalisere eksisterende internasjonalt samarbeid, ikke minst i forbindelse med søknader som er sendt/er under utvikling til Forskningsrådet. Trange vilkår for å få eksternfinansiering til store og langsiktige FoU-prosjekter er den største utfordringen i arbeidet med å etablere, og ikke minst utvikle, et solid og langvarig samarbeid med nasjonale og internasjonale toppmiljøer.

En spredning av våre FoU-resultater i anerkjente kanaler er avgjørende for høgskolens omdømme og for å kunne etablere nye kontakter. For å stimulere til dette er også ordningen med å gi støtte til språkvask for publisering av engelskspråklige artikler videreført gjennom 2013.

Gjennom 2013 har det også vært lagt ned arbeid for å innføre et åpent nettbasert arkiv for publisering av FoU-resultater (DMMH BRAGE) hvor all publisering fra DMMH ansatte vil bli tilgjengelig for omverdenen.

Vitenskapelige ansatte som deltar på forskningskonferanser oppfordres til, og gis støtte og veiledning i, å publisere de presenterte forskingsresultatene i artikkelformat i etterkant av konferansene (fortrinnsvis poenggivende publikasjoner). I forbindelse med dette er også tilbud om kollegaveiledning, skrivegrupper, skrivekurs og lett tilgang på nyere nasjonal og internasjonal forskning, viktige strategisk tiltak.

2.1.3 Rapportering sektormål 3

Sektormål 3: Universiteter og høyskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskapning

Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom EU og NFR

Sammenlignet med 2012 øker inntektene fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet med 1,2 mill. kroner og utgjør 5,4 % av de totale inntektene (4,5 % i 2012). Økningen kommer som følge av høyere aktivitetsnivå, herunder flere oppdrag, enn i 2012.

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

For DMMHs vedkommende vil de mest sentrale samarbeidspartnere innen samfunns- og arbeidsliv være barnehageeierne, barnehageansatte og deres organisasjoner og instanser som arbeider med barn eller med barndoms- og barnehagefaglige spørsmål. Høgskolen inngår gjennom sin utadrettede virksomhet i en rekke slike forhold. Det dreier seg om forlag, tidsskrifter, media, aviser, andre høyskoler og universiteter og institusjoner som driver former for FoU og utredning, eller kommuner, regionråd, fylker eller andre sammenslutninger eller barnehager som for eksempel søker veiledning. DMMH ser denne virksomheten som særdeles sentral, ikke bare fordi det er et soleklart ansvar for en så sentral institusjon på barnehage- og barndomsområdet som DMMH å bidra med sin kompetanse ute i samfunnet, men også fordi høgskolen gjennom samarbeid, oppdrag og dialoger får kompetanse tilbake til høgskolen.

Ut over våre prosjekter knyttet til EU/InterReg-prosjektet og NFR (barnehageledelsesprosjektet "Management for learning") samarbeider DMMH og DMMHs enhet for FoU og oppdrag med forskjellige aktører innen samfunns- og arbeidsliv. Noen av disse sentrale samarbeidspartnere er:

- Trondheim kommune – samarbeidsavtale
- Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Sør-Trøndelag – jevnlig samtaler, ikke bare knyttet til SAK i BLU og MNL
- NTNU – mastergradssamarbeid i tillegg til MNL
- NLA Høgskolen – samarbeidsavtale og årlige erfaringsutvekslingsmøter på ledernivå
- Tidsskriftet Nordisk Barnehageforskning – et samarbeid mellom DMMH, Høgskolen i Oslo og Akershus og Høgskolen i Vestfold
- SIU – utveksling av ansatte og studenter (Erasmus), samt prosjektmidler for høyere utdanningssamarbeid med Nord-Amerika (2013-2015)
- Network Africa Competence Building Networks for Early Childhood Education for South and East Africa (CBN) - nettverk av førskole-/barnehagelærerinstitusjoner i det sørlige Afrika og DMMH

Svært mange av våre vitenskapelig tilsatte er i tillegg knyttet til forskjellige nasjonale og internasjonale nettverk som mer er basert på individuelle medlemskap enn institusjonsavtaler.

DMMH deltar også i det regionale nettverket for "GLØD" i Sør-Trøndelag, som er et prosjekt i regi av KD knyttet til rekruttering til arbeid i barnehage. DMMH har påtatt seg ansvar, i samarbeid med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, for drifting av nettverkets arbeid i oppstartsperioden.

Fleksibel utdanning

Behovet for barnehagelærere er stort, særlig utenfor Trondheim kommune. Vi ser også at behovet for fleksibilitet i forhold til å kombinere utdanning og arbeid er stort, og økende. OECD påpeker også at kombinasjonen arbeid og studier gir best læring. DMMH har i mange år tilbudt bachelor førskolelærerutdanning, og fra 2013 barnehagelærerutdanning, på deltid over 4 år. Tilstrømmingen til denne studieformen er så stor at vi både i 2012 og 2013 tok opp to klasser. Også de fleste av våre videreutdanningstilbud, både på master- og bachelornivå, tilbys på en slik måte at de kan kombineres med arbeid.

DMMH har i samarbeid med kommuner og regioner tidligere år gitt desentralisert utdanning der all undervisning blir gitt lokalt utenfor campus. Videreutdanningstilbud har også blitt gitt desentralisert. I studieåret 2013-14 gir høgskolen derimot ikke slik undervisning. Noe av grunnen er at de lokale arrangørene ikke ser seg råd til å prioritere de infrastrukturelle utgiftene som må påløpe for at tilbudet skal være økonomisk bærekraftig for høgskolen. DMMH er imidlertid i en prosess hvor vi har begynt å se på muligheten for å utvikle desentraliserte tilbud med en andel nettbasert fjernundervisning, som samtidig ivaretar den kontakten vi mener det må være mellom høgskolen/lærere og studenten i et slikt utdanningsløp. Det må blant annet være forsvarlig i forhold til det utdanningen er underlagt gjennom forskrift om skikkethetsvurdering. Som er start på dette arbeidet er DMMH i gang med et nettbasert studietilbud, Barnehagemyndighet, innovasjon og kvalitetsutvikling i barnehagen (BIK), hvor erfaringer med undervisningsmetoder over nett vil kunne legge grunnlag for å utvikle tilsvarende eller lignende tilbud innenfor bachelorutdanningen (barnehagelærerutdanningen). DMMH er også i ferd med å modulisere andre videreutdanninger for å tilpasse dem til et desentralisert og delvis nettbasert studietilbud.

2.1.3.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 3

DMMH ønsker å bidra i samfunnsdebatten gjennom formidling av FoU-basert kunnskap om barn, barnehage og barnehageliv og gjennom dette være med å forme fremtidens barnehagevirksomhet. Dette forutsetter at våre ansatte deltar på arenaer og formidler sine resultater i kanaler som når ut til profesjonsfeltet.

For 2013 vedtok derfor styret ved DMMH å prioritere følgende målområde i høgskolens strategi:

DMMH skal formidle FoU-basert kunnskap og kompetanse om barn og barnehagen gjennom kurs, konferanser, etter- og videreutdanning til praksisfeltet og andre aktuelle målgrupper.

Som vist i rapporteringen for sektormål 2, har den delen av publisering av FoU-basert kunnskap som ikke gir publikasjonspoeng gått noe ned på bekostning av en økning i poenggivende vitenskapelig publisering i 2013. Selv om våre ansatte fortsatt driver utstrakt formidling gjennom presentasjoner på konferanser, lærebøker, media, og lignende var denne aktiviteten altså noe redusert i 2013. Dette er viktige arenaer for å nå ut med FoU-basert kunnskap til andre forskere, praksisfeltet, og samfunnet forøvrig. Det derfor er viktig at denne formen for formidling opprettholdes i fremtiden,

og vi ser fortsatt at våre ansatte i økende grad blir etterspurt som rådgivere og fageksperter i barnehager, dialogmøter med kommuner, departement, direktorat, ulike grupper for barnehagevirksomhet i EU og hos andre aktører i barnehagens randsone (eksempelvis barnevernet).

I tillegg til den enkelte ansattes formidlingsaktivitet har DMMH organisert den utadrettede virksomheten i en egen oppdragsenhet. Aktiviteten her omfatter eksternfinansierte FoU prosjekter, konferanser, veiledningsoppdrag, kurs, fagdager og andre oppdrag. Oppdragsenheten legger stor vekt på å møte barnehagesektorens behov ved planlegging av arrangementene samtidig som dette er en unik mulighet for å nå ut med ny og oppdatert FoU og således bidra til utvikling og verdiskaping i samfunnet.

Ressurstildelingen til DMMHs oppdragsenhet har i 2013 vært på omtrent samme nivå som i 2012. Dette er en bevisst strategi da vi i påvente av at nybygget vårt står klart ikke har lokaliteter til større aktivitet enn den vi har nå. Planen er å øke aktiviteten når nybygget er ferdig. Kurs avholdt for praksisfeltet gjennom oppdragsenheten i løpet av 2013 utgjorde tilsammen 750 timer, noe som er en liten økning i aktivitetsnivået sammenlignet med 2012. DMMH har i også 2013 arrangert konferansene «Barnehagen som hjelpetiltak», «Forskerfrøkonferansen» og «Menn i barnehagen». DMMH er i ferd med å innføre Open Access, hvilket vil gjøre våre FoU-resultater tilgjengelig for fagfeller, praksisfeltet og samfunnet på en enkel måte og uten kostnader for brukeren.

I tillegg ønsker vi å nevne at videreutdanninger som arrangeres gjennom oppdragsenheten i 2013 har økt i omfang hva gjelder antall klasser og tilbud. Dette gjelder spesielt Kompetanseutvikling for assistenter i barnehagen (KOMPASS), Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB), Barnehagemyndighet, innovasjon og kvalitetsutvikling i barnehagen (BIK) og Styrerutdanningen.

DMMH har også på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet i 2012/2013 gjennomført et prosjekt for å kartlegge hendelser som medførte ulykker og skader i norske barnehager i løpet av året 2012. Prosjektet ble fulgt opp med utlysning av nye midler til et prosjekt for å undersøke kommuners rutiner og praksis for å følge opp ulykker/hendelser som medfører skader på barn i barnehager. DMMH fikk tilslag også på dette prosjektet som nå er i slutfasen med levering av sluttrapport medio mars 2014.

2.1.4 Rapportering sektormål 4

Sektormål 4: Universiteter og høgschooler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle

Langsiktig økonomisk planlegging

DMMH er nå inne i sitt andre år i strategiperioden som går frem til 2020. De strategiske prioriteringene utarbeides årlig for kommende fireårsperiode, og i 2013 vedtok styret å videreføre de samme strategiske områdene som ble vedtatt i 2012, med kun mindre endringer.

Som grunnlag for å prioritere delmål for å nå de strategiske målene ble det gjennomført en risikoanalyse av målene i hele strategidokumentet. Gjennom drøftinger ble det utarbeidet en vurdering av status knyttet til de målene som var prioritert for 2013.

Investering i nybygg og satsing på egne mastere innen barnehageutdanningen er omfattende prosjekter som naturlig nok har stor innvirkning på den langsiktige økonomiske planleggingen. I perioden 2014 -2016 er det budsjettet med underskudd for høgschoolen. Oppdateringen av høgschoolens langtidsbudsjett medfører noen mindre innstramminger for å opprettholde de økonomiske resultatmålene som ble satt året før.

I flere år har høgschoolen hatt betydelige overskudd som er satt av i et nybyggfond. Målsetningen om en oppsparing av 20,2 millioner til nybygg ble nådd ved utgangen av 2013 og på slutten av året ble lånte penger tatt i bruk for betaling av det pågående byggeprosjektet. Investeringsrammen for nybygget er 95,2 millioner og 75 av disse vil være langsiktig gjeld. Overtakelsesdatoen for bygget er 24. oktober 2014.

Søkertallene til barnehagelærerutdanning i 2013 viser at innsatsen for å øke rekrutteringen må styrkes. Arbeid med utarbeidelse av nye nettsider ble startet i 2013, og hovedmålet er å øke studentrekrutteringen. God studenttilgang er viktig for å opprettholde en god økonomi.

Egenkapitalen ved utgangen av 2013 utgjør 31,6 millioner, noe som er 16,5 % høyere enn ved utgangen av 2012. Egenkapitalen utgjør 38,3 % av totalkapitalen og langsiktig gjeld utgjør 29,4 % av totalkapitalen.

Robuste fagmiljøer

DMMH har et robust fagmiljø innen sitt område, noe som først og fremst kan forklares ved at all vår undervisning og FoU-virksomhet er konsentrert rundt barnehagen og tidlig barndom. Nesten 90 UFF-årsverk på samme campus med samme fokusområde bidrar til et robust fagmiljø. Andelen førstekompetente øker jevnt og ved utgangen av 2013 var andelen på nesten 40 %.

Satsingen som gjøres på egne mastere innen estetiske fag og innen ledelse, vil bygge videre på de robuste fagmiljøene og det forskningsmiljøet som allerede finnes.

Nybygget som vil stå klart i løpet av høsten vil åpne nye muligheter for å videreutvikle den faglige robustheten. Nye undervisningsrom for blant annet estetiske fag og pedagogikk vil være bygd med

tanke på moderne undervisningsformer og muligheter for undervisning i mange gruppestørrelser. UFF-personalet vil få tilstrekkelig med kontorplasser, og det blir større muligheter for at de forskjellige fagmiljøene kan sitte samlet.

En heving av finansieringskategori for barnehagelærerutdanningen og økonomisk satsing på FoU innen feltet vil være av stor betydning for faglig robusthet i fremtiden.

For å styrke fagmiljøene er det relevant å nevne:

- Styrket satsning på FoU og interne FoU-stipender
- Styrket satsning på universitets- og høgskolepedagogikk
- Det regionale lærerutdanningssamarbeidet i Midt-norge (MNL)
- Førstelektorprogrammet i regi av MNL
- "Faglig Forum" og fagdager for høgskolens vitenskapelige tilsatte
- NAFOL

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Stilling / gruppe	Menn	Kvinner	Andel kvinner
Antall vitenskapelige årsverk (UFF-årsverk)	20,1	67,5	77,1 %
Antall førstekompetente (årsverk, eks. toppstillinger)	10,3	16,7	61,9 %
Antall professorer (årsverk)	2,9	3,0	50,8 %
Antall i professor II stilling (årsverk)	0,0	0,0	0,0 %
Antall dosenter (årsverk)	1,0	0,0	0,0 %
Antall førstekompetente (årsverk, inkl. toppstillinger)	14,2	19,7	58,1 %
Andel førstekompetente (inkl. toppstillinger) *	70,6 %	29,2 %	
Andel toppstillinger for menn og kvinner **	19,4 %	4,4 %	
* "Andel førstekompetente (inkl. toppstillinger)" er regnet ut som hhv. antall menn med første-/toppkompetanse delt på totalt antall menn i UFF-stillinger, og antall kvinner med første-/toppkompetanse delt på totalt antall kvinner i UFF-stillinger			
** "Andel toppkompetente for menn og kvinner" er regnet ut som hhv. antall menn med toppkompetanse delt på totalt antall menn i UFF-stillinger, og antall kvinner med toppkompetanse delt på totalt antall kvinner i UFF-stillinger.			

DMMH har 87,6 årsverk i undervisnings-, forsknings og formidlingsstillinger (UFF-årsverk). Blant de førstekompetente er i overkant 60 % av årsverkene kvinner. Av totalt 6,9 årsverk i toppstillinger (dosent- og professorstillinger) er 43,5 % kvinner. Av totalt 67,5 kvinnelige årsverk er 4,4 % i toppstillinger.

2.1.4.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 4

Følgende områder har vært prioritert gjennom 2013:

DMMH skal ha gode arbeidsplasser og tidsriktige og fleksible undervisningsrom for ansatte og studenter

Dagens situasjon for mange ansatte og studenter er ikke god. Ansatte deler kontor med opptil 4 andre kolleger, dette er vanskelig når mye av tiden skal gå til møter, studentveiledning og ikke minst forskningsarbeid som krever ro for å få full konsentrasjon. Studentene har i dag ingen grupperom for å jobbe med sine oppgaver, kapasiteten for undervisningsrom er helt sprengt slik at forelesninger ofte ender opp i rom som er lite ideelle, og undervisningsutstyr må stadig vekk flyttes mellom ulike rom og ulike bygninger. Arbeidsmiljøbelastningen har for enkelte, både studenter og ansatte, vært uheldig.

For å bøte på disse problemene øker DMMH sin totale bygningsmasse, og sommeren 2013 startet prosjektet med oppføring av et nytt kontor- og undervisningsbygg. Det nye bygget vil øke høgskolens totale areal med over 50 %. Bygget vil inneholde 44 nye kontorer, 15 nye undervisningsrom, 3 møterom og 10 grupperom. Med flere undervisningslokaler vil alle fagområder få sine primærundervisningsrom. Dette vil bidra til at rommene kan tilpasses undervisningen i langt større grad. Flytting av utstyr og materialer, samt hyppige ommøbleringer, vil kunne unngås med flere undervisningsrom.

Nybygget skal etter planen være klart for overlevering i oktober 2014, og innflytting vil starte umiddelbart etter dette. Alle studenter og ansatte ser frem til å kunne fordele seg over et større areal. Nybygget vil få stor betydning for studenters og ansattes arbeidsmiljø.

I en periode der høgskolen har hatt kraftig vekst har arealbehovet blitt mer og mer prekært. I denne perioden har vi vært tvunget til å utnytte alle rom optimalt. Det har vært lagt opp til fleksible løsninger og nøkternhet ved reservering av rom. På grunn av mangel på grupperom for studentene har deler av bibliotekarealet blitt innredet for å fungere som arbeids- og leseplasser. Korridorer og fellesarealer har blitt tilrettelagt for å fungere som arbeidsplasser. I perioder der ansatte har hatt arbeidssted andre plasser enn på campus, har kontorplassene blitt utnyttet av de som har hatt dårligere kontorforhold.

Vitenskapelig ansatte ved DMMH skal ha relevant pedagogisk kompetanse

Det er satt av ressurser til utvikling av egen universitets- og høgskolepedagogikk ved institusjonen, samt å ferdigstille videreutviklingen av kvalitetssikringssystemet i dialog med NOKUT.

Kollegaveiledningsressurser er satt i system for å spre kompetansen blant de ansatte, og erfaringsutveksling og læring av hverandres undervisnings- og arbeidsformer har blitt vektlagt for at vitenskapelig ansatte skal få øke sin pedagogisk kompetanse.

DMMH skal profesjonalisere det administrative støtteapparatet for utdanning og FoU

I forbindelse med implementering av ny barnehageutdanning og veksten høgskolen har hatt, og fortsatt har ambisjoner om, har det vært nødvendig å sette inn ressurser for å profesjonalisere og videreutvikle det administrative støtteapparatet. Gjennom 2013 har oppmerksomheten særlig vært knyttet til det studieadministrative arbeidet, herunder innføring av FS, men også forenklinger av prosesser og rutiner knyttet til undervisningspersonalets administrative arbeid har stått på agendaen. Arbeidet er forutsatt pågående og vil fremdeles ha oppmerksomhet fremover.

2.2 *Annen rapportering*

DMMH har forstått det slik at det skal rapporteres på alle overskrifter angitt i Tilskuddsbrev for private høyskoler 2013. Vi har i det videre fulgt den fastsatte dokumentstrukturen selv om vi på enkelte punkter mener ikke å ha noe å rapportere.

2.2.1 Aktivitetskrav

DMMH har ikke fått spesielle aktivitetskrav for 2013. Vi kan derfor ikke se å ha noe å rapportere i dette avsnittet.

2.2.2 Barnehagelærerutdanning

Det vises til vedlegg 1 hvor vi har redegjort for vår oppfølging av NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanningen, samt implementering av ny barnehagelærerutdanning.

2.2.3 SAK

DMMH har ikke mottatt SAK-midler direkte, men gjennom samarbeidet i regionen. Gjennom Midt-norsk nettverk (MNN) har høyskolen deltatt i ulike aktiviteter betalt av SAK-midler. Disse regionale SAK-midlene regionalt administreres av HiST. I tillegg har departementet gitt SAK-midler i samband med innføringen av ny barnehagelærerutdanning «SAK i BLU», og disse administreres av HiNT. For rapportering på bruken av SAK-midler vises til kapittel 2.2.8 under.

2.2.4 Universell tilrettelegging

Studieveilederne ved DMMH gir råd og veiledning til studenter med særskilte behov. Så langt som mulig legges studiesituasjonen til rette, uten at det skal føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium. Studieveilederne ved DMMH legger stor vekt på at de så tidlig som mulig skal komme i dialog med nye studenter om tilrettelegging. DMMH har utarbeidet en handlingsplan for funksjonshemmede studenter.

De fleste tilfellene med tilrettelegging for studenter med særskilte behov i 2013 dreide seg om tilrettelegging for studenter med dysleksi, nedsatt hørsel og svaksynte. DMMH har et godt samarbeid med NAV Hjelpemiddelsentral om tilretteleggingstiltak. Tolketjenesten (tegnspråktolker) har ved

behov hatt egen arbeidsplass ved høgskolen for å bedre kunne bistå studenter og koordinere sitt arbeid.

Universell utforming av bygningsmassen til DMMH har sine utfordringer da størstedelen av bygningsmassen er over 100 år. Renovering, bygging og ombygging siden 90-tallet har imidlertid gjort at alle høgskolens undervisningslokaler er tilgjengelig med heis. De fleste adkomster og enkelte toaletter er universelt utformet. Det nye undervisningsbygget som er under oppføring, følger alle krav til tilrettelegging fastsatt i TEK10-forskriften.

2.2.5 Studentkapasitet

DMMHs vekst i de senere år har ført til at vi ligger svært lavt med hensyn til antall kvadratmeter pr student. Derfor er vi, som beskrevet annensteds, i ferd med å realisere et nybygg som øker vårt areal med 50 %. Vi vil få nye og sterkt etterlengtede kontorer, undervisningsrom og ikke minst studentfasiliteter som blant annet grupperom. Nybygget som nå reiser seg på campus, vil være ferdig til bruk ultimo 2014. Det er en tøff økonomisk belastning for institusjonen å realisere et stort nybygg uten statlig eller annen støtte. DMMH er en ideell, selveiende stiftelse uten rike eiere. All «inntekt» blir brukt til å bygge utdanning for barnehagesektoren. Når finansieringskategorien for barnehagelærerutdanningen ikke ble hevet til grunnskolelærerutdanningens nivå bidro heller ikke det til å lette økonomien i prosjektet. Men det betyr også at DMMH fra høsten 2015 vil kunne øke kapasiteten både når det gjelder bachelorutdanningene og videreutdanningene. Det er derfor også søkt om flere studieplasser fra 2015, på bachelornivå, men særlig på mastergradsnivå innen barnehageledelse og kulturarvspedagogikk, - emner som er helt i tråd med de behov Kunnskapsdepartementet selv påpeker.

For studieåret 2014-15 kan vi ikke ta imot vesentlig flere studenter enn vi har i 2013-14, men i søknad om statstilskudd for 2015 har vi søkt om 35 nye plasser til bachelor barnehagelærerutdanning og 50 nye studieplasser på masternivå.

Skjemaet for studentkapasitet kan likevel gi et feilaktig bilde av studenttallet. Det henger sammen med den stadig økende aktiviteten fra Utdanningsdirektoratets side, der DMMH har fått i oppdrag å realisere en rekke helfinansierte, samlingsbaserte studietilbud som ikke fremkommer av tabellen:

Den nasjonale lederutdanningen for styrere i barnehagen (Styrerutdanningen i Midt-Norge)

Styrerutdanningen finansieres av Utdanningsdirektoratet. DMMH uteksaminerer våren 2014 sitt andre kull på 45 studenter. Studiet er på 30 stp på masternivå og har gått over 3 semester. I følge de opplysninger vi har fått fra Utdanningsdirektoratet, vil DMMH høsten 2014 få tildelt 80 studenter som skal gå over tre semester, og direktoratet antyder nye opptak hver høst i årene fremover.

Barnehagemyndigheten, innovasjon og kompetanseutvikling (BIK)

BIK (15 stp på masternivå) finansieres også av Utdanningsdirektoratet. Første kull på 19 studenter startet i desember 2013 og avsluttes til jul 2014. Nytt kull skal starte høsten 2014.

Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB)

PUB (30 stp på bachelornivå) finansieres av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Et kull startet i desember 2013 med 16 studenter og avsluttes til jul 2014. Nytt kull tas opp høsten 2014.

Mentorutdanning i samband med NY-tiltaket (veiledning av nyutdannede)

Mentorutdanningen finansieres til en viss grad direkte av Kunnskapsdepartementet. Til tross for lav finansiering er dette tilbudet på 15 stp på bachelornivå vært gjennomført flere ganger. Ved utlysning av studiet på nyåret 2014 var det kun 8 søkere, og DMMH igangsetter ikke studiet i denne omgang. Se også kap. 2.2.6.2.

Kompetanseutvikling for assistenter (KOMPASS)

KOMPASS finansieres av NAFO og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. DMMH er i ferd med å gjennomføre 2 utgaver av dette studiet på 15 stp på bachelornivå, det ene spesielt for flerspråklige studenter (4 studenter), det andre med en mer generell målgruppe (28 studenter).

2.2.6 Midler tildelt over kap. 281

2.2.6.1 Pedagogisk veiledning for praksislærere

Kunnskapsdepartementet har tidligere gitt DMMH tillatelse til å omdisponere en engangsbevilgning til PUB (Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen) for å finansiere en 15 studiepoengsenhet kalt "Pedagogisk veiledning for praksislærere" for studieåret 2011-12 og en i 2012-13. NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanninga påpekte behovet for økt veiledningskompetanse blant praksislærerne generelt i landet. De nye nasjonale retningslinjene for barnehagelærerutdanningen følger dette opp og anbefaler veiledningsutdanning som krav til praksislærerne.

Tilbudet som ble realisert for studieåret 2012/13 ble avsluttet våren 2013 og av 40 studenter som startet høsten 2012, avla og bestod 37 studenter eksamen.

Ressursbruk og budsjett

Den totale rammen som kunne omdisponeres for å gi dette tilbudet for begge studieårene var på kr 1.073.000. Av dette gjaldt kr 550.000 studieåret 2011/12, mens kr 523.000 ble allokert til studieåret 2012/13. I 2013 er det, som regnskapet under viser, inntektsført totalt kr 285.300 av de omdisponerte midlene (gjelder vårsemesteret 2013).

Pedagogisk veiledning for praksislærere		
	Vår 2013	Totalt
Kostnader	(kull 2012/13 *)	Kull 2012/13 **
Undervisningspersonell	256.900	447.300
Administrasjon	56.500	98.200
Lokaler	20.831	39.110
Andre kostnader	-	4.956
Sum kostnader	334.231	589.566
Finansiering		
Fra KD (omdisponerte midler)	285.300	523.000
Egeninnsats	48.931	66.566
* Kull 2012/13 omfattet totalt 40 studenter		
** Totalt Kull 2012/13 inkluderer også kostnader påløpt høsten 2012		

Studiet er også realisert for studieåret 2013/14 med i alt 29 studenter som en del av DMMHs ordinære studietilbud.

2.2.6.2 Utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere

15-studiepoengsenheten Mentorutdanning - veiledning av nyutdannede førskolelærere ble tilbudt og gjennomført våren 2013. DMMH fikk tildelt kr 100.000 over kapittel 281 post 01 i 2012, men da oppstart av studiet ble noe forsinket, kom dette ikke i gang før 14. januar 2013.

Studiet ble igangsatt i januar 2013 med 11 studenter, og våren 2013 ble 9 studenter uteksaminert.

Regnskap Mentorutdanningen	
Kostnader	Beløp i NOK
Undervisningspersonell (366 t)	256.200
Studieadministrasjon	25.620
Øvrig administrasjon	12.810
Sum kostnader	294.630
Finansiering	
Tildelt fra KD (kap 281, post 01)	100.000
Egeninnsats DMMH	194.630

Høsten 2013 fikk DMMH tildelt kr 50.000 over kapittel 281, post 01 og post 70, til utdanning av veiledere studieåret 2013-14. Studiet ble lyst ut på nyåret 2014, men grunnet lav søkning (8 søkere) igangsettes studiet ikke våren 2014. Ordningen er under reorganisering regionalt. DMMH vil i eget brev til Kunnskapsdepartementet søke om å beholde de tildelte midlene for å delfinansiere et mentorutdanningstilbud neste studieår.

2.2.7 Likestilling

Stilling / gruppe	Menn	Kvinner	Andel kvinner	Andel kvinner 2012
Styret (antall personer)	6,0	4,0	40,0 %	40,0 %
Ledergruppen (årsverk)	3,0	2,0	40,0 %	60,0 %
Antall administrative årsverk	11,0	24,0	68,6 %	74,4 %
Antall vitenskapelige årsverk (UFF-årsverk)	20,1	67,5	77,1 %	75,9 %
Antall årsverk professorer/dosenter	3,9	3,0	43,5 %	46,5 %
Andel førstekompetente (årsverk, inkl. toppstillinger)	70,7 %	29,2 %		
Antall studenter	175	1.086	86,1 %	85,7 %

Det er mindre endringer i kjønnsfordelingen i løpet av 2013. Blant administrative stillinger har andelen kvinner gått litt ned, slik at det har blitt en jevnere fordeling mellom kjønnene, mens endringer knyttet til vitenskapelige stillinger har endret seg noe den andre veien. Skjevfordelingen gjelder særlig den store pedagogikkseksjonen, der det er et overveldende flertall av kvinner. DMMH arbeider for å øke andelen menn til barnehagelærerutdanningen, men i 2013 har det likevel vært en liten tilbakegang.

DMMH skal ha reell likestilling mellom kjønn, og behandle alle medarbeidere likt uavhengig av etnisitet, funksjonsevne, språk, religion, seksuell orientering og alder. DMMH skal arbeide for økt likestilling og mangfold gjennom sine tilsetninger. Det arbeides for tilnærmet lik fordeling av kvinner og menn blant de tilsatte på alle nivåer og innen alle fagområder, og et mangfold i livssyn anses som en fordel. Det jobbes aktivt for å sikre kjønnsbalansen i rekruttering av representanter til uformelle og formelle råd, utvalg og komiteer.

Den største utfordringen for DMMH innen likestilling er å få flere menn til å velge utdanning og yrke innen barnehagesektoren. DMMH satser mye på tilrettelegging av utdanningen for at menn skal velge barnehagelærerutdanning. Temaet er en naturlig del av undervisningen og det har også vært FoU-prosjekter med dette temaet. Det er gjort tiltak for at alle mannlige studenter skal ha en praksisperiode med praksislærer av samme kjønn.

Nettstedet www.mennibarnehagen.no driftes av DMMH, og høgskolen har fått penger fra KD til dette. DMMH, sammen med Kanvas og Likestillingssenteret på Hamar, har også vært involvert i et opplæringsprogram som ble avsluttet i juni 2013 om likestilling i barnehagen på vegne av Utdanningsdirektoratet, "Søt eller tøff - et fritt valg".

Tre av de vitenskapelige ansatte ved DMMH sitter i Fylkesmannen sitt likestillingsteam som skal ha fokus på rekruttering av menn til barnehagen.

2.2.8 Rapport for SAK

2.2.8.1 Rapport for 2013 Midt-norsk nettverk (MNN)

MNN er en arena for UH-institusjonene i Midt-Norge (DMMH, HiNT, HiST, NTNU, HiALS, HiVolda og HiMolde). Aktiviteten i MNN foregår primært i de faglige nettverkene for lærerutdanningene (MNL) og de helsefaglige utdanningene (MNHS). Aktivitetene omfatter både forskning og utdanning.

Det diskuteres hvordan MNN kan utgjøre en forskjell for regionen på sitt område. Dersom MNN skal være et nettverk av betydning, må nettverket ha en tydeligere ambisjon og klarere profil og målsetting, og de faglige undernettverkene må ha klarere forventninger om hva de skal oppnå.

Som en del av arbeidet med å utvikle robuste fagmiljø vil MNN-institusjonene gå gjennom sine respektive studieprogramporteføljer og vurdere hvor det kan ligge til rette for samarbeid, arbeidsdeling eller konsentrasjon. Teknologi- og øk-adm-fag er områder som i første omgang er pekt ut som aktuelle for samarbeid i tillegg til de eksisterende samarbeidsområdene for lærer- og helsefaglige utdanninger. MNN ser også på mulighetene for å samarbeide om e-læring/e-eksamen

Det ble i 2012 tatt initiativ til et bibliotekssamarbeidet i MNN, men da bibliotekene er så ulike - bl.a. i størrelse - har vist seg vanskelig å finne gode områder å samarbeide om.

2.2.8.2 Rapport 2013 fra Midt-norsk nettverks faggruppe for lærerutdanningene (MNL)

Gjennom arbeidet i 2013, har Midtnorsk nettverk for lærerutdanning (MNL) søkt å oppfylle målsettingen i samarbeidsavtalen i MNL:

Hovedmål:

«Styrke samarbeidet om regionens lærerutdanningstilbud innen hele oppvekstområdet og det tilhørende forskningsområdet».

Delmål:

- Å styrke kvaliteten på regionens lærerutdanning (grunnutdanning, masterutdanning, oppfølging av nyutdanna lærere, etter- og videreutdanning) gjennom å videreutvikle SAK.
- Å styrke forskningskompetansen innen lærerutdanningene gjennom å videreutvikle strategier og modeller for forskningssamarbeid.
- Å styrke samarbeidet om internasjonalisering med sikte på økt student- og lærerutveksling.

For 2013 har fokusområdene vært;

- 1.lektorprogram. Startet opp sept 2012 med 25 deltakere (deltakelse fra alle fire institusjoner). Videreført i 2013. HiST og DMMH har henholdsvis faglig- og administrativt koordineringsansvar.

- Samarbeid om Fagdidaktiske mastere i estetiske fags didaktikk og fremmedspråk. Arbeidet er videreført i 2013.
- Samarbeid om master i spesialpedagogikk. Videreført i 2013.
- EVU (Kompetanse for kvalitet) er organisert med en felles styrings- og arbeidsgruppe der alle MNLs institusjoner er representert. Stor grad av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon.
- FOU i praksis 2013 (FOU-konferanse). Gjennomført i MNL-regi. Delfinansiert av SAK-midler fra MNN tildelt i 2012. Prosjektorganisasjon med representanter fra alle institusjoner i MNL planla og gjennomførte konferansen. Fagfellevurdering av 31 artikler etter konferansen. Oversendt Akademika for publisering (2014).
- Utvidet MNL-møte 11-12.11.2013. Ledere og mellomledere samt forskingsansvarlige fra institusjonene i MNL deltok. Tema; forskning og innovasjon i høyere utdanning med fokus på lærerutdanning.

2.2.8.3 SAK i BLU

De samarbeidende partene i Utdanningsregion 5 er DMMH og HiNT (som administrerer tildelte midler). Det er et svært godt og tillitsfullt forhold mellom de to institusjonene, men samarbeidet preges også av den store forskjellen i størrelse mellom barnehagelærerutdanningene ved HiNT og DMMH.

Hovedmål for samarbeidet:

«Styrke samarbeidet om regionens barnehagelærerutdanningstilbud og det tilhørende forskningsområdet».

Styringsgruppe for SAK-BLU er nedsatt og konkrete planer for bruk av SAK-midlene er utarbeidet i 2012 og 2013. Et satsingsområde i SAK-samarbeidet i 2013 skulle være veiledning, der bla tilsetting av en felles Professor II mellom DMMH og HiNT var ett av tiltakene. I løpet av 2013 har styringsgruppa avdekket at andre områder må prioriteres. Dette hadde også sammenheng med at det var krevende å få på plass professor II innen området.

Tiltak gjennomført i 2013:

- Styringsgruppemøter (4 møter).
- Felles 2-dagers fagsamlinger.
- Utvidet MNL-møte der SAK-BLU inngår.
- Insentivmidler til fagtilsatte for forskningssamarbeid.
- Harmonisering av kriterier for tildeling av interne FoU-midler der forskningssamarbeid mellom institusjonene vektlegges.

Endring av hovedsatsingsområde i 2013 har medført at tildelte SAK-midler ikke er disponert fullt ut i 2013. Dette har også sammenheng med at tildelingen for 2013 kom så sent som i oktober 2013, noe som gjør at ubrukte midler ikke vil bli disponert før i 2014. Totalt utgjør dette ca 1,025 mill. kroner. Det foreligger konkrete planer for bruk av SAK-midlene i 2014 (og delvis 2015), jfr kap. 3.1.2.3.

3 Planer for 2014

I mai 2012 vedtok DMMHs styre en ny overordnet strategi for perioden 2013 – 2020. DMMHs langtidsplaner (strategi og langtidsbudsjetter) vurderes årlig i forhold til gjeldende interne og eksterne styringsdokumenter, oppnådde resultater, nåværende og fremtidige utfordringer, samt vurderte risikofaktorer og muligheter. Med utgangspunkt i langtidsplanene utarbeides årsplaner hvor strategiske tiltak kostnadsfestes og periodiseres.

3.1 Plan for virksomheten

DMMHs visjon «*Til barns beste*» er førende for all aktivitet ved DMMH.

Den politiske viljen og innsatsen for å tilby barnehageplass for alle har krevd, og vil i lang tid kreve, en betydelig satsing på mange områder, ikke minst i forhold til å utdanne flere barnehagelærere. Foruten at det utdannes for få barnehagelærere er andelen som begynner å arbeide i barnehagene etter endt utdanning for lav. Full barnehagedekning, økt mangfold i barnehagen, den store økningen av barn i aldersgruppen 0-3 år, samt at barnehagen er en del av utdanningssystemet, endrer også kravene til personalets kompetanse. DMMH ser det som sentralt å styrke fokuset på kvalitet i barnehagevirksomheten, - fra organisasjon og ledelse av virksomheten til barnehagens innhold. Barnehagen og tidlig innsats for barns læring og utvikling har stor betydning for barnets motivasjon og senere skolegang. Det er det etter hvert liten uenighet om i samfunnet. Debatten handler mer om hva og hvordan man skal lære i barnehagen. DMMH ønsker gjennom FoU, undervisning og generelt samfunnsengasjement å bidra til denne debatten.

Vi vil særlig løfte frem følgende aktiviteter;

- Konsolidere og kvalitetssikre virksomheten, herunder å styrke det studieadministrative støtteapparatet og videreutvikle høgskolens kvalitetssystem.
- Gjennomføre og ferdigstille nybyggprosjektet og håndtere de økonomiske utfordringene dette gir.
- Implementere en kvalitativt god og FoU-basert barnehagelærerutdanning.
- Arbeide for å få etablert egne masterutdanninger og øke FoU-omfanget.
- Arbeide med å utvikle et høgskolepedagogisk tilbud ved institusjonen.
- Ta tak i noen særlige utfordringer knyttet til høgskolens samfunnsrolle, herunder bidra til å øke barnehagelæreryrkets og barnehagens status.

DMMH har merket seg departementets ønske om å satse på å gi økt kompetanse til de som allerede arbeider i barnehagen, og støtter opp om denne intensjonen gjennom videreutdanningstilbud og vurderer å søke om å kunne tilby arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

3.1.1 Egne virksomhetsmål

I det videre presenteres DMMHs strategiske prioriteringer og tiltak (handlingsplaner) for 2014. Styringsparameteret «andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorprogram seks år tidligere» ansees ikke som relevant for DMMH og er ikke omtalt i det videre.

3.1.1.1 Delmål og handlingsplaner knyttet til sektormål 1: Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov

Styringsparametere for sektormål 1 for 2014:

- Gjennomføring på normert tid
- Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbytte som er definert for studieprogrammene

DMMH er av den mening at mye allerede er på plass for å sikre god kvalitet i utdanningen, både med hensyn til undervisning, veiledning, læringsmiljø og studieadministrativ tilrettelegging, noe som også ble bekreftet i forbindelse med NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanningen i 2010. Samtidig er arbeidet med å implementere ny forskrift for barnehagelærerutdanningen avgjørende for å opprettholde og videreutvikle kvaliteten i utdanningen. Det er lagt ned betydelig innsats knyttet til innføring av en ny utdanning, og dette arbeidet vil ha stor oppmerksomhet også i 2014. Dette vil være et kontinuerlig arbeid, og endringer som følge av evaluering og erfaringer vil skje. Innspill vil bli gitt av den nasjonale følgegruppen, og lokalt vil kvalitetssikringssystemet som vi nå reviderer, støtte opp om arbeidet. I arbeidet med videreutvikling av kvalitetssystemet er vi også i dialog med NOKUT og deres arbeid med å utvikle en ny tilsynsmodell. Også «SAK i BLU»-midler som er gitt regionen (DMMH og HiNT), vil bli brukt til å styrke formålet gjennom kunnskapsområdesamlinger og utvikling av en universitets- og høyskolepedagogisk utdanning tilpasset barnehagelærerutdanningen.

Delmål: DMMH skal være et attraktivt studiested for søkere til barnehagelærerutdanning i Norge

Handlingsplaner:

- Styrke rekrutteringsarbeidet og utvikle nye nettsider

Etter en nedgang i antall førstevalgssøkere til bachelorutdanningen fra 2012 til 2013 vil DMMH i 2014 gi rekrutteringsarbeidet særlig oppmerksomhet. God tilgang på kvalifiserte studenter, som igjen gir mulighet for uteksaminering av høyt kvalifiserte barnehagelærere, er viktige forutsetninger for å øke profesjonens omdømme og for å bote på mangelen på kvalifisert personell i barnehagen for å oppfylle dagens pedagognorm. DMMH har ambisjoner om fortsatt å være blant de ledende og mest attraktive utdanningsinstitusjonene i barnehagesektoren, både for studenter og ansatte, og rekrutteringsarbeidet anser vi som ett av nøkkelområdene for å lykkes med å nå denne ambisjonen.

DMMH mener økt satsing på og markedsføring av mastergradsstudier både lokalt og nasjonalt er svært viktig ikke bare for profesjonen og barnehagen som utdanningsinstitusjon, men også for

rekrutteringen av bachelorstudenter og ikke minst for hvilke studenter som søker barnehagelærerutdanning.

Delmål: DMMH skal i løpet av perioden tilby egen mastergrad som bygger på barnehagelærerutdanning

Handlingsplaner:

- Søke om akkreditering av 2 mastergrader i barnehageledelse med oppstart i 2015
- Utvikle og søke om akkreditering av mastergrad i estetiske fag/kunstfag (oppstart 2016)

DMMH en av de største leverandørene av barnehage-/førskolelærere og flere av våre fagmiljøer ligger i front nasjonalt og internasjonalt. Andelen første- og toppstillinger ved høgskolen har økt betydelig de siste år og vil innen utgangen av 2015 nå 50 %. Vi gir flere masteremner som inngår som en del av et masterløp hvor NTNU er ansvarlig institusjon for mastergraden (master i førskolepedagogikk, master i spesialpedagogikk og master i fag- og yrkesdidaktikk). Dette gode samarbeidet med NTNU vil vi fortsette med.

Det er av vesentlig betydning for barnehagen og barnehagelærerprofesjonen at det utdannes flere barnehagelærere med mastergrad, og ledelse i barnehagevirksomheten er et særlig satsningsområde for DMMH. Behovet for et slikt fokus finnes igjen i de fleste aktuelle politiske dokumenter, i forskning og strategiske uttalelser fra departement og direktorat. Gjennom tilsetninger, studietilbud og forskning vil høgskolen årene fremover bygge seg videre opp på dette området. Våren 2014 søker vi NOKUT om 2 mastergrader i barnehageledelse (en disiplinbasert master på 120 stp, og en erfaringsbasert på 90 stp), og vi har ambisjoner om å sende inn en søknad om en kunstfaglig master høsten 2014.

Delmål: Ansatte ved DMMH skal ha god kjennskap til rammevilkårene for, og hverdagen i, barnehagen

Handlingsplan:

- Vektlegge praksistilknytningen og øke kunnskapen om det daglige livet i barnehagen blant ansatte ved DMMH

Implementeringen av den nye barnehagelærerutdanningen medfører et tett samarbeid med praksisfeltet. For å kunne gi en praksisnær og –relevant utdanning er det viktig at ansatte ved DMMH som står i undervisningen har oppdatert erfaring fra, og kunnskap om, livet i barnehagen. Konkret vil DMMH fra studieåret 2014-15 utlyse «praksisstipend» for våre undervisere for å gi dem konkrete erfaringer fra barnehagehverdagen. Vi arbeider også kontinuerlig med å finne stadig bedre løsninger for samarbeid med praksisfeltet.

Delmål: All utdanning ved DMMH skal ha tydelige læringsmål, og det skal være sammenheng mellom læringsutbytte, læringsaktiviteter og eksamen

Handlingsplaner:

- Implementere forskrift for utdanning av barnehagelærer
- Evaluere og videreutvikle utdanningen

I tillegg til at det er satt av mye ressurser innværende og de neste tre årene til utvikling og implementering av ny barnehagelærerutdanning, har DMMH valgt å fokusere på tiltak for å styrke det tverrfaglige samarbeidet, og praksisnærheten, som den nye utdanningen både forutsetter og bygger på. DMMH vil parallelt med innføringen av ny barnehagelærerutdanning videreutvikle kvalitetssikringssystemet og gjennomføre endringstiltak fortløpende dersom det er nødvendig.

DMMH vil også ha en tett dialog med den nasjonale følgegruppen for den nye barnehagelærerutdanningen.

Tidligere igangsatte tiltak som videreføres i 2014 for å styrke undervisningskvaliteten og gjennomføringsgraden;

- Styrke studentdemokratiet
- Vurdering av praksisveilederrollen
- Satsning på universitets- og høyskolepedagogikk
- Vurdere organisatoriske tiltak knyttet til veiledede basisgrupper

3.1.1.2 Delmål og handlingsplaner under sektormål 2: Universiteter og høyskoler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Styringsparametere for sektormål 2 for 2014:

- Resultatoppnåelse på forskning i forhold til institusjonens egenart
- Samspill mellom forskning og utdanning
- Forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag

Delmål: DMMH skal arbeide for å frigjøre tid og ressurser til FoU gjennom økt eksterntfinansiering og ved kvalitetsutvikling av DMMHs totale virksomhet.

DMMHs tiltak knyttet til sektormål 2 er i stor grad videreføringer av tidligere igangsatte tiltak. Som en følge av kostnader knyttet til innføringen av ny barnehagelærerutdanning, og et nytt og nødvendig undervisningsbygg, har styret vedtatt kun en forsiktig satsing på dette målområdet i 2014, men i løpet av perioden 2015 til 2017 vil satsingen økes gradvis.

DMMH ønsker å styrke både kvalitet og omfang i forsknings- og utviklingsvirksomheten og har ambisjoner om å få enda flere fagmiljøer i toppsjiktet nasjonalt og internasjonalt. Som «spesialbutikk» innen barnehagelærerutdanning har så å si all vår FoU-produksjon relevans for

barnehage og tidlig barndom. Men en av de største utfordringene er å få tilstrekkelig sammenhengende tid til forskning.

Handlingsplaner:

- Øke innsatsen for å få eksternfinansierte FoU/kunstneriske utviklingsprosjekter
- Styrke kvaliteten i egen FoU/kunstnerisk aktivitet
- Øke vitenskapelig publisering

Allerede i dag har DMMH forskning og kunstnerisk virksomhet av høy nasjonal og internasjonal kvalitet, men for å videreutvikle disse og få flere fagområder på et høyere nivå, må vi sikre en god kontinuitet og et langsiktig perspektiv i forskningen/den kunstneriske virksomheten. De strategiske tiltakene er derfor rettet mot økt eksternfinansiering, å skape rom for å kunne omprioritere interne midler til økt FoU/kunstnerisk aktivitet, nettverksbygging, utvikling og gjennomføring av større samarbeidsprosjekter og økt kompetanse knyttet til vitenskapelig publisering.

I tillegg til å videreføre satsingen mot Forskningsrådet har DMMH satt EUs forskningsprogrammer på agendaen. Sistnevnte finansieringskilde er krevende både med hensyn til søknadsprosedyre og faglig kvalitet og forutsetter at høgskolen styrker den forskningsadministrative kompetansen.

DMMH er videre bevisst at den forskning som foregår skal formidles til brukerne. Det er viktig at FoU-resultater ikke bare deles i et lukket rom mellom likesinnede forskere. Ekstern formidlingsvirksomhet, både skriftlig og gjennom kurs, utdanning og konferanser har prioritet ved DMMH. Men publiseringspoengsystemet og måten den enkelt må bygge sine vitenskapelige karrierer på kan bremse intensjonene. Det er et mål for DMMH å opprettholde publiseringsomfanget, både poenggivende og ikke poenggivende, i årene fremover, og arbeidet med å tilrettelegge for gode vilkår for slik produksjon vil derfor videreføres og videreutvikles.

3.1.1.3 Delmål og handlingsplaner under sektormål 3: Universiteter og høgskoler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til internasjonal, nasjonal og regional utvikling, formidling, innovasjon og verdiskaping.

Styringsparametere for sektormål 3 for 2014:

- Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utenom forskningsfinansiering fra EU og NFR
- Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv
- Fleksibel utdanning

Tiltak beskrevet under planer for sektormål 2 bidrar i stor grad til resultatoppnåelse for det første styringsparameteret, økt eksternfinansiert aktivitet. Igangsatte tiltak som vil styrke resultatene knyttet til de to neste styringsparameterne beskrives i rapporten for 2013.

I kommende planperiode 2014 – 2017 er følgende delmål prioritert:

Delmål: DMMH skal formidle FoU-basert kunnskap og kompetanse om barn og barnehagen gjennom kurs, konferanser, etter- og videreutdanning til praksisfeltet og andre aktuelle målgrupper.

Handlingsplan:

- Videreutvikle innholdet i oppdragsenhetens tilbud.

Hensikten med tiltaket er å utvikle nye tilbud, både mht. fagområder, temaer, typer oppdrag/kurs og målgrupper. Større grad av internasjonalisering også av oppdragsvirksomheten er et mål.

I tillegg oppfordres ansatte til å bidra i samfunnsdebatten gjennom innlegg i media, deltakelse på eksterne konferanser og via publisering i kanaler som når praksisfeltet og gjerne enda bredere. Det er avsatt midler i budsjettet for deltakelse på kurs og konferanser. Videre fortsetter vi arbeidet med å styrke dialogen med praksisfeltet og profesjonsrelevansen i utdanningen.

3.1.1.4 Delmål og handlingsplaner under sektormål 4: Universiteter og høyskoler skal ha en effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle

Styringsparametere for sektormål 4 for 2014:

- Langsiktig økonomisk planlegging
- Robuste fagmiljøer
- Andel kvinner i dosent- og professorstillinger
- Andel midlertidige ansatte

DMMH har innarbeidet gode rutiner for langsiktig planlegging, både for budsjett og strategiske tiltak. Igangsatte tiltak for å heve kompetansen og øke andelen topp- og førstekompetente blant egne tilsatte videreføres i 2014, men med spesiell fokus på å øke andelen førstekompetente. DMMH har per i dag en jevn fordeling mellom kvinner og menn i professor- og dosentstillinger og det er ikke behov for spesielle tiltak når det gjelder kjønnsfordeling i toppstillingene.

Delmål: DMMH skal ha gode arbeidsplasser og tidsriktige og fleksible undervisningsrom for ansatte og studenter.

Handlingsplaner:

- Sikre optimal utnyttelse av nybygg og eksisterende bygningsmasse

Utvidelse av campus med et nytt undervisningsbygg er det mest omfattende tiltaket i inneværende strategiperiode, og har over lang tid medført store utfordringer knyttet til den økonomiske forvaltningen. Nybygget forventes å stå ferdig mot slutten av 2014, og en optimal utnyttelse av både

ny og eksisterende bygningsmasse vil være avgjørende for den opplevde effekten de ansatte vil ha av denne store investeringen og de gjennomførte innsparinger/effektiviseringer de siste årene.

DMMH har ambisjoner om å ta et enda større nasjonalt ansvar for utdanning av kompetente barnehagelærere. En forutsetning for å kunne ta et slikt ansvar er, og har vært, god utnyttelse av infrastruktur og økonomiske rammer. Gode og tidsriktige lokaler og utstyr vil, i tillegg til å være en forutsetning for å kunne øke antall studenter, bidra til bedre velferd og arbeidsmiljø for studenter og ansatte, styrke vilkårene for læring og derigjennom bidra til en bedre barnehagelærerutdanning. Samtidig, for å kunne øke antall studieplasser må også fagmiljøene og det administrative støtteapparatet styrkes, både i takt med veksten og med riktig kompetanse og kvalitet. Dette vil kreve økte ressurser.

Det er søkt midler til nybygg også over statsbudsjettet for 2015, og en slik støtte vil gi økonomisk rom for å kunne innrede det nye bygget med fremtidsrettet utstyr, og for å utnytte de nye arealene optimalt for å kunne øke opptaket av antall studenter i tråd med det nasjonale behovet i årene som kommer.

Delmål: Vitenskapelig ansatte ved DMMH skal ha relevant pedagogisk kompetanse

Handlingsplaner:

- Eksterne/interne kurs og utdanninger
- Læring av hverandre

DMMH ønsker å bygge opp høgskolepedagogisk kompetanse ved egen institusjon. Som det fremgår av rapportdelen har en gruppe ansatte startet på høgskolepedagogisk opplæring i 2013, og denne vil fullføres i 2014. Høgskolen tar videre sikte på å sette i system en satsing hvor kompetanseutvikling med spesiell fokus på det høgskolepedagogiske vil tilbys øvrige vitenskapelig ansatte ved DMMH. DMMH vil også samarbeide regionalt om dette.

3.1.2 Planer og strategier for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

DMMH mottar som nevnt ikke mottatt SAK-midler direkte, men gjennom samarbeidet i regionen. SAK-midler til regionen fordeles av rektormøtene (som danner Midt-norsk nettverk (MNN)) til blant annet Midt-norsk lærerutdanning (MNL) der DMMH deltar. SAK-midler er også gitt til samarbeid om barnehagelærerutdanningen i regionen (SAK i BLU) og administreres av HiNT.

3.1.2.1 Planer 2014 for Midt-norsk nettverk (MNN)

Møter hvert semester mellom rektorene fra NTNU, DMMH, HiNT, HiST, HiMolde, HiÅlesund og HiVolda (arbeidet i MNN er omtalt tidligere).

3.1.2.2 Planer for Midt-norsk lærerutdanning (MNL)

I Midt-norsk lærerutdanning deltar lærerutdanningene ved HiST og HiNT, PLU ved NTNU og DMMH. MNL har lagt følgende planer for arbeidet i 2014:

- Førstelektorprogrammet (3-årig). Videreføres. HiST og DMMH skal ha henholdsvis faglig- og administrativt koordineringsansvar.
- Samarbeid om fagdidaktiske mastere. Nye samarbeidsmuligheter inne master skal utredes.
- Samarbeid om master i spesialpedagogikk. Videreføres.
- EVU (Kompetanse for kvalitet). Skal også omfatte ungdomstrinnsatsinga. Stor grad av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Videreføres.
FOU i praksis (FOU-konferanse). Publisering av konferanserapport med 31 artikler på Akademika forlag. Etter evaluering av konferansen i 2013, er det avgjort at konferansens grunnlag, vinkling, innhold, målgruppe, organisering mm. skal videreutvikles. Dette skal skje i regi av MNL i 2014 med sikte på å realisere «Nye FoU i praksis» i 2015. Videre finansiering av konferansen må avklares.
- MNL-møter. Arrangere årlige møter for ledere og mellomledere samt forskingsansvarlige fra institusjonene i MNL. Tema; avklares i AU-MNL.
- Møter i lederforumet AU-MNL. Ca 3 møter per semester. Videreføres.

3.1.2.3 Planer 2014 for SAK i BLU

I samarbeidsmøte mellom prorektorene ved DMMH og dekan og studieleder for barnehagelærerutdanningen ved HiNT, har man besluttet følgende anvendelse av SAK-midler til BLU i regionen:

- Felles samlinger for ansatte i HiNT og DMMH knyttet til kunnskapsområdene og bacheloroppgaven. Disse samlingene skal arrangeres i løpet av 2014 på Falstad-senteret på Ekne. Tema for disse samlingene er utvikling av, og styrking av tenkingen rundt kunnskapsområdene, samarbeid mellom institusjonene, vurdering, pensum, metoder, oppgaver og praksis.
- Utvikling av studiet «UH-ped for BLU», 10-15 stp. Det er allerede en gruppe med fire ansatte fra DMMH som arbeider med dette, og i tillegg en representant fra HiNT med i denne gruppa. DMMH har ansvar for å koordinere arbeidet med fagplanutvikling, og til prosjektet hører også gjennomføring av et første studieår. Det skal vurderes om dette er et studietilbud som skal tilbys nasjonalt på sikt.
- Arrangere en større konferanse våren 2015 med fokus på FoU i sektoren.

Totalt er det budsjettetert med kostnader på til sammen ca 825 tusen kroner for de planlagte aktivitetene over. De resterende tildelte midlene (ca 200 tusen kroner) er;

- a) disponible for påkommende prosjekter i perioden;
- b) driftsmidler for styringsgruppa;
- c) buffer for uforutsatte utgifter i perioden.

3.2 Plan for disponering av statstilskuddet

For 2014 har DMMH budsjettert med et underskudd på ca 3,2 mill. kroner. Det budsjetterte underskuddet henger sammen med de store investeringene høgskolen gjør i nytt undervisningsbygg, og har vært integrert i langtidsplanene/-budsjettene de siste årene. Det forventes også et underskudd i 2015.

Underskuddet tenkes dekket opp av tidligere års oppspart/opptjent egenkapital.

Budsjett 2014

(alle tall i NOK 1.000)	Budsjett 2014
Driftsinntekter	
Statstilskudd	105.115
Studieavgifter	4.300
Andre inntekter	13.396
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>122.811</i>
Driftskostnader	
Personalkostnader	84.791
Avskrivninger	2.317
Praksiskostnader	15.465
Øvrige driftskostnader	21.453
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>124.026</i>
Ordinært driftsresultat	-1.215
Finansinntekter- og kostnader	-2.000
<i>Resultat av finansposter</i>	<i>-2.000</i>
Resultat før skatt	-3.215
Skattekostnad	-
Årsresultat	-3.215

Statstilskuddet utgjør ca 84 % av de budsjetterte inntektene, og sammenlignet med regnskap 2013, øker statstilskuddet med 2,4 mill. kroner. Andre inntekter forventes redusert med 1,8 mill. kroner sammenlignet med regnskap 2013 som følge at flere prosjekter er avsluttet pr 31.12.2013 (deriblant EU-/InterReg-prosjektet).

Sammenlignet med regnskapet for 2013 øker de samlede kostnadene med 5,6 mill. kroner. Av dette utgjør økning i lønns-/personalkostnader 4,6 mill. kroner og skyldes helårseffekt av økning i antall årsverk gjennom 2013. Praksiskostnadene forventes også å øke sammenlignet med regnskap 2013 hovedsakelig grunnet økning i antall studenter, men også som følge av at kostnaden pr student øker.

Ferdigstillelse av nytt undervisningsbygg forventes å gi en kostnadsøkning på ca 2,2 mill. kroner i 2014 sammenlignet med 2013. Dette kommer til uttrykk i økte avskrivningskostnader og finanskostnader.

4 Vedlegg

- 1. Skjema for vekstkapasitet*
- 2. Status for oppfølgingstiltak - NOKUTs anbefalinger i evalueringen av førskolelærerutdanningen*

Vedlegg 1 – Skjema for vekstkapasitet

Utdanningsinstitusjon: <u>Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning</u>				
Overordnede spørsmål, jf. plandelen av <i>Rapport og planer (2013-2014)</i> . Spørsmålene besvares kort.				
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2014, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?				
Svar spørsmål 1: DMMH har ikke kapasitet til å øke antall studieplasser før nytt undervisningsbygg står ferdig ultimo 2014, men i søknad om statstilskudd for 2015 har vi søkt om 35 nye plasser til bachelor barnehagelærerutdanning og 50 nye studieplasser på masternivå.				
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?				
Svar spørsmål 2: Plassmangel, både for tilsatte og studenter.				
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?				
Svar spørsmål 3: DMMH vil gi faglig solid og FoU-basert bachelor barnehagelærerutdanning og relevante mastergradstilbud for barnehagesektoren. Barnehageledelse er et særlig faglig satsningsområde hvor vi søker NOKUT om egne mastergrader.				
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvike av samme årsaker?				
Svar spørsmål 4: Som «spesialbutikk» innen barnehagelærerutdanning har DMMH en nokså stødig studieprogramstrategi samtidig som vi er lydhøre for behovene i feltet, myndighetenes strategier og den kunnskap forskningen avdekker.				
		Opptak høst 2013 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2014?
Utdanningsområder	Utdanninger	Antall	Antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	0	0	0
	<i>hvorav:</i> Medisin	0	0	0
	Odontologi	0	0	0
	Psykologi	0	0	0
	Farmasi	0	0	0
	Barnevernpedagog	0	0	0
	Bioingeniør	0	0	0
	Ergoterapeut	0	0	0
	Ernæring	0	0	0
	Audiograf	0	0	0
	Fysioterapi	0	0	0
	Radiograf	0	0	0
	Reseptar	0	0	0
	Sosionom	0	0	0
	Sykepleier	0	0	0
	Vernepleier	0	0	0
	Døvetolk	0	0	0
	Tannpleier	0	0	0
	Tanntekniker	0	0	0
	ABIOK	0	0	0
	Helsesøster	0	0	0
	Jordmor	0	0	0
	Eldreomsorg	0	0	0
	Master	0	0	0
	(spesifiser studietilbud ved behov)			

Utdanningsområder	Utdanninger	Opptak høst 2013 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2014?
		Antall	Antall	Ca. antall
Lærerutdanning	Samlet	601	630	0
<i>hvorav:</i>	Integrert femårig lærerutdanning	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 1-7	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 5-10	0	0	0
	Praktisk-pedagogisk utdanning	0	0	0
	Treårig faglærerutdanning	0	0	0
	Barnehagelærerutdanning	358	365	0
	Yrkesfaglærerutdanning	0	0	0
	Toårig masterutdanning	0	0	0
	Ettårig barnehagepedagogikk	0	0	0
	Videreutdanningstilbud samlet *	243	265	0
	Viderutdanningstilbud;			
	<i>Masteremner</i>			
	Barn, barndom og barnhage (30 stp)	20	20	0
	Personalarbeid, ledelse og kvl.utv. (30 stp)	24	15	0
	Spesialpedagogikk 1 (30 stp)	70	35	0
	Spesialpedagogikk 2 (30 stp)	34	70	0
	Veiledningspedagogikk (30 stp)	12	15	0
	Fysisk aktivitet, helse og fys. miljø (30 stp)	9	0	0
	Estetiske fags didaktikk (15 stp)	12	15	0
	<i>VU på bachelornivå</i>			
	Ped. veil. for praksislærere (15 stp)	28	35	0
	Menighetspedagogikk **	0	10	0
	Norw. Early Childh. Education and Care (20 stp)	7	20	0
	Barnehagepedagogikk del 1 (30 stp)	27	0	0
	Barnehagepedagogikk del 2 småbarn (30 stp)	0	30	0
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>			
Realfag og teknologiske fag	Samlet	0	0	0
<i>hvorav:</i>	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0
Andre fag	Samlet	0	0	0
<i>hvorav:</i>	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0

* I tillegg til de videreutdanningstilbudene som er satt opp i tabellen over tilbyr DMMH også en rekke videreutdanninger som ikke er finansiert gjennom Statstilskuddet. Dette gjelder blant annet Styrerutdanningen i Midt-Norge (30 stp) og Barnehagemyndigheten, innovasjon og kompetanseutvikling (15 stp) som er finansiert gjennom direktetilskudd fra Utdanningsdirektoratet, Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB, 30 stp) og Kompetanseutvikling for assistenter (KOMPASS, 15 stp) som er finansiert av Fylkesmanner i Sør-Trøndelag (og for KOMPASS også av NAFO) og til sist Mentorutdanningen (15 stp) som til nå har vært finansiert av lave ekstrabevilgninger over kap. 281 fra KD.

** Studiet i Menighetspedagogikk er et samlingsbasert studium på 15 stp. Det er delvis studentfinansiert og delvis rammefinansiert, men det iverksettes ikke dersom søkerantallet ikke overstiger 10 studenter. Studiet er rettet mot menighetspedagoger som arbeider med barn og trosopplæring i Den norske kirke.

Vedlegg 2 – Status for oppfølgingstiltak

NOKUTs anbefalinger i evalueringen av førskolelærerutdanningen

Generelle og institusjonelle problemfelt

I det generelle sammendraget til NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanninga fra 2010 pekes det på følgende problemfelt (ikke institusjonsspesifikt):

- Høgskolenes matriseorganisering
- Behov for profilerte utdanninger
- Bedre sammenheng mellom teori og praksis
- Manglende veiledningskompetanse blant praksislærerne
- Svak rekruttering, særlig av menn
- Studentene etterlyser mer ledelsesfokus, mer fokus på planlegging av arbeidet i barnehagen og på kommunikasjon og samhandling med offentlige etater
- Førskole-/barnehagelærerutdanningen blir ikke tilgodesett med de nødvendige ressurser for faglig kompetanseutvikling og FoU
- Det er et stort behov for kunnskapsutvikling og FoU på feltet
- Fagfolk med høy forskningskompetanse deltar lite i undervisningen, særlig på bachelornivå
- Utdanningen har lav status
- Behov for ny rammeplan for utdanningen

I evalueringen er det også noen tema som man særlig ser bør utvikles. Det er tema som vi finner igjen og forsterket i senere dokumenter fra departementet som for eksempel stortingsmelding 24 (2012-13) om «Fremtidens barnehage» og i arbeidet med ny barnehagelærerutdanning:

- Ledelse
- Språk og språkmiljø
- Flerspråklighet og mangfold
- De yngste barna i barnehagen
- IKT

Hver av institusjonene fikk også institusjonsspesifikke anbefalinger. DMMHs spesifikke anbefalinger var få og mer preget av nettopp generelle anbefalinger enn påbud:

- å fortsette å utvikle utdanningen basert på resultatene av relevant forskning og i tråd med utviklingen på barnehagefeltet
- å sørge for at rammeplanens tverrfaglige tema er like godt dekket i alle utdanningstilbud
- å sikre at alle studenter får en god og likeverdig forberedelse til praksisperiodene og får god informasjon i praksis
- å i større grad synliggjøre institusjonens forskningsvirksomhet og –resultater for studentene

Institusjonsspesifikke anbefalinger

Som nevnte i flere års rapporteringer arbeider DMMH jevnt med kvaliteten på utdanningen etter de institusjonsspesifikke anbefalingene. Det er svært stor forskningsaktivitet på institusjonen som i høy grad påvirker undervisningens innhold og som også gir underviserne større trygghet i møte med studentene. DMMH var representert i utvalget som laget ny forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning som nettopp fokuserte på tverrfaglige tema. Vi arbeider nå hardt for å

implementere denne på best mulig måte. Å utvikle en stadig bedre og likeverdig forberedelse og informasjon knyttet til praksis har vært et viktig fokus i innføringen av den nye rammeplanen.

Institusjonsovergripende problemfelt

DMMH finner det vel så relevant 4 år etter NOKUTs evaluering å knytte noen kommentarer til de institusjonsovergripende problemfeltene:

Høgskolenes matriseorganisering

DMMHs store fordel er at høgskolen er en «spesialbutikk» for barnehagelærerutdanning, og problemstillingen er uaktuell for oss. Institusjonens størrelse sikrer oss i tillegg relativt robuste fagmiljø innen de forskjellige fagene, og vi har en høy grad av førstekompetente og toppstillinger til barnehagelærerutdanning å være.

Behov for profilerte utdanninger

Både i den gamle førskolelærerutdanningen (FLU) og i den nye barnehagelærerutdanningen (BLU) har DMMH fått ros av NOKUT for i tillegg til en solid hovedmodell etter rammeplanen (heltid og deltid over 4 år) å kunne tilby 3 mer profilerte utdanninger: Profil Kulturelt mangfold, Kunstfaglig profil og Natur- og friluftprofil.

Bedre sammenheng mellom teori og praksis

Som «spesialbutikk» vil DMMH naturlig ha en nær kontakt med praksisfeltet. DMMH har også en samarbeidsavtale med Trondheim kommune med jevnlig møter og felles prosjekt i feltet. De fleste FoU-prosjektene blant de ansatte inneholder elementer av observasjon i eller samtaler med praksisfeltet. Det gjelder også masteroppgavene som skrives i Førskolepedagogikk eller Spesialpedagogikk. DMMH vil fra 2014 tilby praksisstipend i barnehagen for undervisere for å styrke deres praksiskjennskap og relevans i undervisningen.

Manglende veiledningskompetanse blant praksislærerne

DMMH har nå i noen år tilbudt en egen studieenhet «Pedagogisk veiledning for praksislærere» (Praveil) 15 stp på bachelornivå med stor studenttilstrømning. I tillegg tilbyr vi 30 stp «Veiledningspedagogikk» på masternivå som kan innpasses i mastergradstudiet i Førskolepedagogikk. Særlig Praveil-studiet har ført til en betydelig økning av praksislærere med formell veiledningskompetanse. Etter NOKUTs beregninger i 2010 lå vi allerede da blant de høyeste i landet, selv om det var under 25 %.

Svak rekruttering, særlig av menn

DMMH har vært svært engasjert i å få flere menn inn i utdanninga og barnehagen, og har ledet nasjonale prosjekt på området. Vi har i dag ansvar for nettsidene for «Menn i barnehagen», og også MiB-arbeidet lokalt fortsetter. Tilstrømningen av mannlige studenter varierer noe fra år til år, men ligger rundt 20 % årlig.

Studentene etterlyser mer ledelsesfokus, mer fokus på planlegging av arbeidet i barnehagen og på kommunikasjon og samhandling med offentlige etater

Ledelse.

DMMH satser ekstraordinært på ledelse både med tanke på forskning og utdanning. Forskningsmessig må vi mellom flere prosjekter særlig nevne det store flerårige NFR-prosjektet «Management for learning», men ledelsesmiljøet ved DMMH har også tatt initiativ til et internasjonalt forskernettverk innen barnehageledelse International Leadership Research Forum – Early Childhood (<http://ilrfec.org>) som hadde siste møte i Sydney i desember 2013. Det er tilsatt professor i ledelse ved høgskolen, det gis undervisning både på bachelor- og masternivå innen organisasjon, ledelse og veiledning, det ble i januar 2014 sendt inn søknad om akkreditering for to egne mastergrader innen barnehageledelse (90 og 120 stp), høgskolen har fått fornyet tillit fra Utdanningsdirektoratet om å fortsatt å gi Nasjonal lederutdanning for styrere i barnehagen i årene framover, og vi har også fått tildelt penger fra Utdanningsdirektoratet for å gjennomføre studieenheten «Barnehagemyndigheten, innovasjon og kompetanseutvikling» som er et 30 stp's studium på masternivå for de kommunale barnehageforvaltningsmyndighetene.

Planlegging av arbeidet i barnehagen.

Vi er vel kommet så langt nå at vi kan si at fagene i utdanningen ved DMMH er barnehage- og profesjonsfag og ikke tradisjonelle akademiske fag. Alle fagene i barnehagelærerutdanninga er også, kanskje i større grad enn i grunnskolelærerutdanninga, om-barn-fag i like stor grad som til-barn-fag. Likevel arbeider vi stadig med å forbedre de didaktiske temaene, og stadig å knytte undervisningen nærmere til praksis. Planlegging av arbeidet i barnehagen handler også om en svært komplisert hverdagslogistikk under til dels mangelfulle rammevilkår med tanke på økonomi og personaltetthet som studentene forberedes på både på høgskolen og i praksisperiodene.

Samhandling med offentlige etater.

På dette feltet arbeides det både FoU-messig og i undervisningen. Dette toppe seg med den årlige samarbeidsuka med sosionom- og barnevernsstudentene på HiST i tredje studieår. Her gis det felles forelesninger innenfor en rekke temaer, og det øves i grupper på praktiske eksempler og oppgaver knyttet til rollene de ulike profesjonene vil ha i barnehagen.

Barnehagelærerutdanningen blir ikke tilgodesett med de nødvendige ressurser for faglig kompetanseutvikling og FoU

At ikke finansieringskategorien for barnehagelærerutdanningen ennå har blitt hevet fra E til D, er en stor skuffelse i feltet, og har særlig store konsekvenser for DMMH som bare gir barnehagelærerutdanning. DMMH har også kun blitt tildelt en stipendiat, noe som også er langt under behovet. For å få til den store FoU-produksjonen (og med det kompetansehevingen til PhD og førstelektor) vi like vel har klart, har vi måttet spare på andre hold basert på god økonomistyring.

Det er et stort behov for kunnskapsutvikling og FoU på feltet

DMMH har både ønske om og faglig potensiale til å bidra ytterligere.

Fagfolk med høy forskningskompetanse deltar lite i undervisningen, særlig på bachelornivå

Ideologisk sett er det svært ønskelig at ansatte med første- og toppkompetanse skal involveres i undervisningen på bachelornivå, og politikken ved DMMH er at ingen skal ha mindre enn 25 % undervisning, selv om de engasjert i eksterne forskningsprosjekt. Problemet ved høgskolene, som har færre topp- og førstekompetente enn på universitetene, er at det kreves en betydelig andel topp- og

førstekompetente for undervisningen på mastergradsnivå, og når disse også gjerne har mer FoU enn høgskolelektorene spises stillingene deres fort opp.

Utdanningen har lav status

Innad ved DMMH er dette ikke et problem i og med at vi ikke konkurrerer med andre utdanninger. Vi har et svært dedisert faglig personale ved DMMH: Men for øvrig belastes vi på samme måte som sektoren for øvrig av statusproblemet. Det ytrer seg på mange måter, lavere finansieringskategori, kortere utdanning og færre midler til EVU enn grunnskolelærerutdanningen og generelt lavere ambisjonsnivå fra myndighetene som smitter over på rekrutteringen og hvilke studenter som søker den.

Behov for ny rammeplan for utdanningen

Den nye rammeplanen er nå utviklet og i ferd med implementeres. Se andre steder i rapporten.

Ledelse

Se avsnitt over.

Språk og språkmiljø

Flere tilsetninger med språklig fokus er gjort i den senere tid. Språk og språkmiljø vil være en av de fordypningene vi utvikler innen BLU. DMMH tar konsekvensen av det økte tverrfaglige fokuset på språk og særlig på verbalspråkutviklingen.

Flerspråklighet og mangfold

Dette er et klart tema innen alle utdanningene, og styrkes ekstra under vår bachelorprofil Kulturelt mangfold. Det vil også prege fordypningsenheten innen språk og språkmiljø, Også på FoU-siden har vi flere prosjekter på området.

De yngste barna i barnehagen

Tradisjonelt har utdanningen vært lite fokusert på de yngste, men både innen FoU og undervisning har fokuset på og interessen for de yngste økt betraktelig, så betraktelig at det har vært diskutert om hvorvidt vår fordypningsenhet i småbarnspedagogikk bør fortsette eller ses på som noe som «skal inn overalt.» Vi velger å videreføre den i BLU, da vi oppfatter den som en form for spesialitet. Alle studenter skal ha praksis blant både små og store barnehagebarn i løpet av utdanningen, og interessen for å arbeide med de yngste har også økt i barnehagen så vel som i fagene og kunnskapsområdene i utdanningen. Vi har også etter utlysning tilsatt en stipendiat som arbeider med de minste i barnehagen.

IKT

To av våre tilsatte arbeider med IKT i sin PhD og disputerer våren 2014. En arbeider med IKT og etikk i barnehagen, den andre med IKT i tilknytning til kunst og håndverk i barnehagen. Vi har en egen fordypning om IKT i barnehagen som videreføres. Det har også vært avholdt konferanser for barnehagelærere med fokus på IKT i utdanningen.

Implementering av ny barnehagelærerutdanning

Implementering av BLU 1.trinn startet 1.august 2013.

DMMH tilbyr ulike studieprogram innen bachelor barnehagelærer. Vi har BLU Hovedmodell med 5 heltids- og 2 deltidsklasser, der studentene vil få mulighet til ulike fordypningsenheter på 3.trinn. Disse fordypningene er innenfor DMMH sine spisskompetanseområder. I tillegg tilbys 3 ulike studieprogram/BLU-profiler (kulturelt mangfold, kunstfaglig, og natur og friluftsliv), med 1 klasse pr profil. Disse studieprogramprofilene er en naturlig videreutvikling og styrking av profesjonsrettede fagtilbud som har vært godt etterspurt over mange år.

De største utfordringene knyttet til den nye barnehagelærerutdanningen (BLU), er implementeringen av en helt ny tverrfaglig struktur og innhold i Kunnskapsområder (KO). Hvert KO kjennetegnes av tverrfaglighet knyttet til arbeidskrav og læringsutbytter i og mellom ulike fagområder. Både innen og mellom KO-ene er det selve læringsutbyttene som skal være styrende for utviklingen og implementering. All undervisningsaktivitet, arbeidskrav og vurdering skal være profesjonsrettet. Praksis er godt integrert i alle KO. Det er et tett samarbeid og dialog mellom vårt vitenskapelige personale og praksisfeltet.

Pedagogikk skal være et sammenbindende fag innen og mellom alle KO. Pedagogikk skal også være den røde tråden for å knytte sammen undervisningen på campus og praksis i barnehagen. Dette gjelder gjennom teori, veiledning, arbeidskrav og vurdering. Våre praksisveiledere følger opp studenten i praksis og er i tett dialog med student og praksislærer. De fleste praksisveilederne er både pedagogikkutdannet og har bakgrunn i barnehageprofesjonen. Praksisveilederkabalens vår er en svært god men krevende øvelse, og vi har et kontinuerlig blikk på videreutvikling av modellen for å styrke utdanningskvaliteten.

De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene i BLU er konkretisert og tilpasset våre ulike studieprogram. Uansett hvilket studieprogram studenten velger, skal sluttkompetansen ligge på samme nivå i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Ved implementeringen av 1.trinnet har vi blant annet gjort følgende grep: timeplanfestede teammøter, alle KO går over hele året, praksis legges i store bolker, alle studenter har 1 innedag pr uke i praksisperioden, pedagogikk inngår i alle KO, minimum 3 studiepoeng pr fag i KO, praksisveilederne som brobyggere mellom undervisning og praksisarena, tverrfaglige arbeidskrav og vurderingsformer mv. I tillegg videreføres prosjektorganiseringen av BLU med prosjektleder og styringsgruppe slik at prinsipielle og viktige problemstillinger kan defineres, drøftes og avgjøres.

Vi har et fokus på at all undervisning skal være FoU-basert. Det er bl.a et prinsipp at 1.kompetente skal undervise på alle trinn i bachelorutdanningen. Vi ønsker også å definere spesielle spisskompetanseområder inn i utdanningen, slik at forskningsresultater kan kunnskapsoverføres til flest mulig studenter, gjerne i form av storklasseforelesninger.

DMMH setter pris på koblingen mellom den nasjonale følgeevalueringsgruppen og den enkelte institusjon. Vi vil benytte oss av muligheten til å utnytte dette kontaktpunktet for å kunne drive et kontinuerlig forbedringsarbeid knyttet til BLU, allerede i inneværende studieår.